

III. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa

1.1. Ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych sformułowane zostały w polityce ekologicznej państwa uchwalonej przez Sejm RP 10 maja 1991 r. (MP nr 18, poz. 118), w II polityce ekologicznej państwa z 22 maja 2009 r. (MP nr 34, poz. 501), Polityce ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej przyjętej uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. (M.P. 2019 poz. 794), a także w polityce leśnej państwa przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 22 kwietnia 1997 r., a także wyrażone w licznych, obowiązujących powszechnie i wewnętrznych, wielokrotnie nowelizowanych, jak również później powstałych regulacjach prawnych.

W związku z powyższym tworzenie planu urządzenia lasu i jego realizacja podczas codziennej działalności nadleśnictwa odbywa się w ramach aktów prawnych, których poziom aktualności podlega bieżącemu śledzeniu. Są to szczególnie:

- ✚ Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1275 z późn. zm.) wraz z wydanymi na jej podstawie:
 - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1302),
 - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie wyposażenia technicznego i wielkości potencjału kadrowego niezbędnego do należytego i terminowego wykonywania prac urządzeniowych (Dz.U. z 2012 r. poz. 949),
 - Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337),
 - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U. z 2006 r. Nr 58, poz. 405 ze sprostowaniem - Dz.U. Nr 82, poz. 573),
 - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. (Dz.U. z 2010 r. Nr 137, poz. 923) oraz z dnia 13 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1070) zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów,
 - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2408);
- ✚ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.) wraz z wydanymi na jej podstawie:
 - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1713),
 - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409),
 - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz. 2183),
 - Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2020 r. poz. 26),
 - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408),

- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz.U. z 2005 r. Nr 60, poz. 533),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz.U. z 2012 r. poz. 1080),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz.U. z 2017 r. poz. 2300);
- ✚ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021, poz. 247) wraz z wydanym na jej podstawie:
 - Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1839);
- ✚ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1161 z późn. zm.);
- ✚ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1219);
- ✚ Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2187) wraz z wydanym na jej podstawie:
 - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 1383);
- ✚ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) wraz z wydanym na jej podstawie:
 - Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. z 2003 r. Nr 164, poz. 1587);
- ✚ Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1683);
- ✚ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.)
- ✚ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 282);
- ✚ Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2052 z późn. zm.) wraz z wydanymi na jej podstawie:
 - Rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 393),
 - Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie bazy danych obiektów topograficznych oraz ogólnogeograficznych, a także standardowych opracowań kartograficznych (Dz.U. z 2011 r. poz. 1642);
- ✚ Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1097)
- ✚ Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 869 z późn. zm.) wraz z wydanymi na jej podstawie:
 - Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719 z późn. zm.),
- Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 stycznia 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2019 r. poz. 67).

Wyrazem realizacji założeń określonych w wyżej wymienionych aktach prawnych są szczególne rozwiązania przyjęte w:

- ✓ Instrukcji Urządzania Lasu z 2012 r., będącej załącznikiem do Zarządzenia Nr 55 Dyrektora Generalnego LP z dnia 21 listopada 2011 r., z późniejszymi zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Dyrektora Generalnego LP w sprawie korekty instrukcji;
- ✓ Zasadach Hodowli Lasu z 2012 r., będących załącznikiem do Zarządzenia Nr 53 Dyrektora Generalnego LP z dnia 21 listopada 2011 r.;
- ✓ Instrukcji Ochrony Lasu z 2012 r., będącej załącznikiem do Zarządzenia Nr 57 Dyrektora Generalnego LP z dnia 22 listopada 2011 r.;
- ✓ Instrukcji Ochrony Przeciwpozarowej Lasu z 2020 r.,
- ✓ innych aktach wewnętrznych Lasów Państwowych, w tym:
 - Zarządzeniu Nr 2 Dyrektora Generalnego LP z dnia 10 stycznia 2019 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w LP,
 - Zarządzeniu Nr 28 Dyrektora Generalnego LP z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa”;
- ✓ wytycznych Komisji Założeń Planu (KZP) i Narady Techniczno-Gospodarczej (NTG),
- ✓ pozostałych wytycznych.

Podstawowe, ogólne cele zrównoważonej gospodarki leśnej przyjęte w planie urządzenia lasu to:

- zachowanie i powiększanie zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla oraz zwiększanie lesistości;
- utrzymanie zdrowia i vitalności ekosystemów leśnych, zwiększenie stabilności, żywotności i odporności lasów oraz wzmocnienie naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- utrzymanie i wzmacnianie produkcyjnych funkcji lasu oraz odpowiedniej infrastruktury, przy równoczesnej minimalizacji jej negatywnego oddziaływania na środowisko;
- zachowanie, ochrona i odpowiednie wzmocnienie biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych poprzez preferowanie:
 - odnowień naturalnych,
 - gatunków rodzimych i lokalnych,
 - różnorodności, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i budowy pionowej oraz różnorodności gatunkowej – w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
 - procesu pozostawiania obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w ilościach i rozmieszczeniu koniecznym dla zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
 - ochrony cennych biotopów, m.in. źródeł, bagien, ostańców i wąwozów;
- zachowanie i odpowiednie wzmocnienie funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów;
- utrzymanie innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych, poprzez dążenie do:
 - zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (w szczególności w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz do końcowego projektu planu,
 - udostępniania lasów dla celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe),
 - udostępniania lasów dla celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
 - promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony

przyrody, prelekcje).

Wymienione, ogólne cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, znajdują swoje odzwierciedlenie, w sporządzonym projekcie planu urządzenia lasów Nadleśnictwa Jędrzejów, między innymi poprzez:

- precyzyjne określenie funkcji lasu;
- powiązanie planowanych celów gospodarowania z efektami realizacji celów dotychczasowych;
- przyjęcie zróżnicowanych, indywidualnych celów hodowlanych dla poszczególnych drzewostanów, uwzględniających siedliska przyrodnicze w lokalnych uwarunkowaniach mikrosiedliskowych;
- określenie optymalnego, technicznego celu produkcji leśnej, wyrażonego w formie przeciętnych, docelowych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew i wieków dojrzałości rębnej poszczególnych drzewostanów;
- optymalizację przyjętych etatów użytkowania głównego stosownie do funkcji lasu i celów gospodarowania;
- zapewnienie ładu czasowego i przestrzennego użytkowania lasu (przyjęcie odpowiednich nawrotów cięć i określonego porządku ostępowego oraz kierunku zrywki);
- zachowanie zdolności do reprodukcji zasobów drzewnych poprzez planowanie użytkowania głównego w powiązaniu ze spodziewanym bieżącym przyrostem miąższości;
- określenie potrzeb ochrony lasu;
- uwzględnienie wytycznych postępowania gospodarczego, określonych dla obiektów specyficznych np.: obszarów Natura 2000;
- określenie wskazań i wytycznych, zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych;
- projektowanie przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia realizacji przyjętych celów hodowlanych;
- dążenie do uzyskania akceptacji lokalnej społeczności dla sporządzonych planów z zakresu gospodarki leśnej.

1.2. Funkcje lasu i kategorie ochronności

Zgodnie z postanowieniem KZP, zasięg lasów ochronnych dla Nadleśnictwa Staszów, przyjęto zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska z dnia 01 lutego 2013r.

W projekcie planu urządzenia lasu zaktualizowano kategorie ochronności i ich powierzchnię w ramach zatwierdzonego zasięgu. Aktualizacje te obejmowały:

- zmiany w stanie posiadania (przekazania gruntów),
- zmiany granic pododdziałów,
- aktualizację powierzchni pododdziałów,
- zmiany pomiędzy grupami kategorii użytkowania - leśną zalesioną, a związaną z gospodarką leśną, wynikające m.in. z wybudowania przez Nadleśnictwo dróg o zwiększonych parametrach (szerokość drogi wewnątrz kompleksów leśnych).

Poniżej zamieszczono szczegółowy wykaz powierzchni i lokalizację kategorii ochronności w ramach obrębów leśnych:

Poniżej zamieszczono szczegółowy wykaz powierzchni i lokalizacji kategorii ochronności w ramach obrębów leśnych:

1. **Lasy ochronne w obrębie leśnym Golejów o łącznej powierzchni 5146,60 ha, w tym:**
 - a) Lasy glebochronne, wodochronne o powierzchni 5,31 ha, w pododdziałach: 213 c, d, 214 d;
 - b) Lasy wodochronne o powierzchni 4066,65 ha, w pododdziałach: 13 a-c, g, h, 14 a, h, 16 c-h, 21 a, b, f, g, k, 22 g-i, k, 23 a-c, g, h, 24 a, b, 25 a-c, h, 33 a-j, 34 a, b, f-h, 44 a-c, 57 a, c, 60 c, f, 70 a, g-j, 71 c-f, 72 a-c, g, h, 84 a-h, j-m, 85 a, 89 c-g, 90 a-f, 101 a, b, d-g, 102 a-d, g-j, 103 a-g, 104 a-d, g, 105 a, b, g, h, 106 a-d, g, h, j, k, 114 a, 115 g, 116 b-d, 118 b-d, 119 j-l, 127 c, f, 128 a-c, 129 b, 130 a, 132 f, g, 133 a-i, 134 a-c, f, g, i, 135 f-i, 136 a-g, i, j, 138 b, d, i, j, l, m, 139 a-k, 140 a-l, 141 a-g, 142 a-g, i-l, 143 a-n, 144 a-i, 145 a-i, 146 a-i, 147 a-d, g, h, 150 j, k, 151 a-f, i, 152 a-f, 153 a-d, 154 a-g, 155 a-g, 156 a-j, 157 a-j, 158 a-l, 159 a, b, 160 a-g, 161 a-j, 162 a-f, h, i, 163 c, 165 l, 166 b-d, 167 a-f, 168 a-g, 169 b-h, 170 b-g, i-k, 171 a-h, j, 172 a-d, 173 a-k, 174 a-h, 175 a-f, 176 a-j, 177 a-i, 178 a-g, 179 a, c-i, 180 d, 181 f, g, 182 a-g, 183 a-g, 184 a-k, 185 a, b, 186 a-d, 187 a-i, 188 a-f, 189 a-i, 190 a, c-j, 191 a-f, 192 a-g, 193 a-h, 194 a, c, f, g, i, j, 195 b, c, 197 a, 198 c, d, 199 d, g-j, l, m, 200 a-k, 201 a-d, 202 b, 205 g, 213 b, f, 214 b, c, f-k, 215 a-j, 215A a-g, i-k, m, p, 216 d-g, 224 b, c, f, 225 a-d, 226 a-d, g-j, 227 a-i, 235 a-g, 236 a-f, 237 a-h, 238 a, d, f, 241 c, d, 242 d-g, 243 a, d, f, 244 a-g, j, 245 a-c, 259 h, i, 265 b, f, 266 d, g, 267 g, 268 f, 273 l, 274 h, 277 a-k, 278 a-f, 279 d, 280 a-c, 281 a-g, 284 g-i, 285 a-i, 291 d-k, m, r, 292 g, i-k, 293 a-k, 298 a, f, g, 299 c, f, 300 a-h, 301 a-c, f, h, i, 306 i, j, 307 a-d, 308 a, 311 a-f, j, k, 312 f-h, 313 d-m, 314 b-g, 315 a-i, 316 b, c, i-m, 317 a, b, f-h, j, 318 a-g, 319 a-h, 320 a, b, f-m, 321 a-c, f, 322 a-h, 323 b, h, i, 324 b, f-h, 325 a-h, 326 a-g, 328 a-d, g, 329 c-h, k-n, 330 a, f, g, j, 331 b, 332 a, 334 b, g-o, r-t, 335 a-k, 338 b, d, 339 a-c, f, 342 b-d, 343 b, f, h-l, 344 a-h, 345 a-g, 346 a, b, 347 a-c, 348 b, 350 b-i, 351 a-h, j, 352 a, c, f, h, 354 a-j, 355 a-l, 359 b-h, 360 a-f, 364 c-h, 365 a, b, f-k, 366 a, c-i, 367 a-c, 372 a, c-i, 373 a-h, 379 a, b, d, f, 380 h, j, r, 388 b, c, 389 a-k, 396 a-g, j, 397 a, c, d, 402 f, 404 h, 407 d, f, 408 d-j, 409 c-i, 410 a-k, 411 a-g, i, 412 a-i, 413 a-h, 414 a-i, 415 a-i, 416 a, c, g, i-m, 417 a-m, 418 a-f, 419 a-j, 420 a, b, 421 b-m, 422 a-h, 423 a-g, 424 a, 425 h, i, 426 g-j, 427 a-k, 428 a-l, 429 a-s, 430 a-j, 431 a-i, 432 c-f, i-t, 433 a-i, 434 a-d, 435 a-g, 436 a, b, d-g, 439 a, b, f-h, j, 440 a, b, d, f, h-k, 441 a-h, l, n, 442 a-g, 444 f, 445 g, 447 f, 449 a, c-h, j, 450 a, 451 a, d, f, 452 a-k, 453 a, 455 d-j, 456 a-c, g-i, 458 g, 463 a-c, 464 a-g, k, l, 465 h, 467 b, c, 468 a-d, i, k-m, 469 d-g, 913 a;
 - c) Lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców o powierzchni 184,31 ha, w pododdziałach: 30 a, b, f, 53 a, b, f-i, 54 a-c, f-k, 55 a-d, 56 a, f, g, i-k, n, 66 b-h, 67 b-f, h-l, 68 a, b, d-h, 69 a-f, h-j, 81 b, g, 82 f, 83 b-f, 93 c, 94 b, c, f, g, 95 d, 904 a;
 - d) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne o powierzchni 145,88 ha, w pododdziałach: 22 j, 23 d, 60 d, 72 f, 84 i, 104 f, 105 c-f, i, 106 f, i, 116 f, 117 a-c, 118 a, 135 b, 136 h, k, 138 c, k, 142 h, 155 h, 162 g, 169 a, 170 a, 171 k, 190 b, 194 d, 205 f, 216 c, 224 d, 238 b, 291 a-c, n, 292 h, 298 b-d, 299 a, b, d, 308 d, 316 a, 330 c, 334 f, p, 346 c, 351 i, 352 d, g, 397 b, 411 h, 439 c, d, i, 440 c, g, 441 i-k, 442 h;
 - e) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców o powierzchni 1,71 ha, w pododdziałach: 30 d, 31 a;
 - f) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne o powierzchni 7,06 ha, w pododdziałach: 258 h, i, 259 c;
 - g) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody o powierzchni 3,54 ha, w pododdziałach: 371 h, r;
 - h) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców o powierzchni 1,38 ha, w pododdziale: 43 c;

- i) Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych o powierzchni **1,08 ha**, w pododdziale: 14c;
- j) Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców o powierzchni **0,56 ha**, w pododdziale: 79b;
- k) Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego o powierzchni **29,49 ha**, w pododdziałach: 281 j, 282 d, 287 a, 288 a;
- l) Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne o powierzchni **153,42 ha**, w pododdziałach: 257 j, 258 f, g, j-l, 259 a, b, d, f, 265 a, c, d, 266 a-c, f, 267 a, 394 c, 396 h, i, 404 d-g, 405 a-i, 406 a-c, 449 i, 450 b-k, 451 b, c, g-m, 458 h, 467 a;
- m) Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej o powierzchni **105,99 ha**, w pododdziałach: 251 b, c, 257 a-i, k-m, 258 a-d, 259 g, 394 b, d, 395 b-f, 404 a-c, 458 b, 459 a-f;
- n) Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców o powierzchni **431,90 ha**, w pododdziałach: 29 b-i, 30 c, g, h, 31 b, c, 32 a-f, 38 b-f, 39 a, b, 40 a, c-h, 41 a-m, 42 a-d, 43 a, b, h-l, o, p, 51 b-g, 52 a-j, 64 a-c, 65 a-c, 78 a-c, 79 a, c, 80 a, b, 81 a, c-f, h, i, 82 a-d, 83 a, 91 a-d, 92 a-d, g, 93 a, b, 94 a, d, h, 95 a-c, f, g, 333 a-c, 904 g, h, l-o, s, 910 a-f;
- o) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa o powierzchni **8,32 ha**, w pododdziale: 114 h.

2. Lasy ochronne w obrębie leśnym Klimontów o łącznej powierzchni 3710,14 ha, w tym:

- a) Lasy glebochronne o powierzchni **36,04 ha**, w pododdziałach: 152 a-c, 153 a-c, f;
- b) Lasy glebochronne, wodochronne o powierzchni **438,79 ha**, w pododdziałach: 6 a-d, 7 a-i, 8 a-c, g, h, 15 a-f, 22 b-g, 23 a-c, 26 a-c, f, h, 27 a-k, m-o, 28 d, h, i, l, n-r, 36 a-c, 37 a-f, 38 a-f, 153 d, 221 a-g, 222 a-i, k, l, 223 a-c, f, g, 224 a-j, 225 a, h;
- c) Lasy wodochronne o powierzchni **2988,78 ha**, w pododdziałach: 9 a, c, d, 10 a, c, d, 11 b-f, 12 a, c, d, 13 a, b, 14 a-c, 16 a-d, 17 a-g, 18 a, b, d, f, h, 19 a-c, 20 d-k, 21 a-c, 24 d-k, 25 a-f, 26 i, 31 a-g, i, 32 c-f, h, j, k, 33 a, b, d, h, 34 b, f, g, i-k, 35 a-d, 39 a-g, 40 a-h, 41 f-k, 42 a-c, 43 a-d, 44 a, b, 48 a, c, f-j, 49 a-g, 50 a-i, 51 a-f, 52 a, b, d-g, 53 b, 54 b-g, 55 c-i, 56 b-d, 57 a-h, 58 a-g, 59 a-i, 60 a, b, 62 a-c, 63 a-f, 64 a-f, 65 a-g, 66 a-d, i, j, 67 f-h, s, t, x-bx, 68 a-d, 69 a-h, 70 a-g, j, k, m, 71 h-l, 72 f-h, 73 b, c, 74 a-f, 75 a-f, 76 a-d, 77 a-i, 78 c, d, i-n, 79 a-k, 80 a-g, i, j, l, 81 b-d, 82 a-d, 83 a-d, 84 a-i, 85 a-i, 86 a-f, 87 a-d, 88 a-f, 89 a-f, 90 a-i, 91 a-g, 93 d, 94 a-f, 95 a, b, 96 a-c, 97 a, 98 a-d, 99 a, b, f, 100 a-d, 101 a-c, 102 a-d, 103 a, b, f, i, 104 a-c, 112 d, 113 a, c, 118 a, 121 a, 122 g, i, 130 b, c, 137 g, 138 h, i, 139 a, 140 a, 141 a-c, 142 a, 143 a, b, 146 a, c, h, o, 147 b, 149 g, h, 150 a-d, h, 155 f, h, i, 157 a, g, j, k, 158 a, b, f-m, 159 b-h, 160 d-m, 161 a-d, 162 a, 163 d, 165 j, 167 f-h, 168 c, d, 169 a, b, 170 b-h, 171 a-m, 172 b-i, 173 b-g, 174 a, b, d-i, 175 a-d, 176 a, b, 177 a-g, 178 a-f, 179 a, b, 180 b, c, 180A b-d, 181 b, d-i, 182 b, d-i, 183 c-g, 184 c, d, g-i, 185 a, b, d, 186 a, b, d-i, 187 a-g, i-l, 188 a-f, 189 a-d, g, i, j, 190 a-f, h, j, 191 i, j, m, n, x, 192 a, b, 193 a, c-g, 194 a-f, 195 a-i, 196 a, b, 197 a, c-k, 198 a-c, 199 a-d, g-i, 200 b-g, 201 b, d-i, 202 a-c, 203 a-f, 204 a-f, 205 a-n, 206 a-g, 207 a-d, 208 a-d, 209 a-c, f, 210 a-f, 211 a-o, 212 a-k, 213 a-h, k-n, 214 a-d, g-j, n, 215 a-h, j, l, 216 a-h, 217 a-d, 218 a, d, g, h, 219 a-j, 220 a, d, f, h, i, 222 m, 225 d, g, l, 226 b, c;
- d) Lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców o powierzchni **2,93 ha**, w pododdziałach: 178 g, 193 h, i;
- e) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, glebochronne, wodochronne – o powierzchni **94,32 ha**, w pododdziałach: 8 d, f, 26 d, 28 g, j, k, m, 45 a-d, 46 a-d, o-r, 47 a, b, f-i, 128 a, b;

- f) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne – o powierzchni **60,06 ha**, w pododdziałach: 9 b, 10 b, 11 a, 12 b, f, 32 i, 70 h, 122 a, 157 b, 162 h, i, 163 c, h, i, 164 h, i, 165 g, 181 c, 182 c, 187 h, 189 h, 190 g, i, 191 k, 193 b, 199 f, 201 c, 209 d, 213 i, j, 214 f, k-m, o, 215 i, k, 218 b, c, f, i, 226 a;
- g) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne – o powierzchni **3,16 ha**, w pododdziale: 71 d;
- h) Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne o powierzchni **85,79 ha**, w pododdziałach: 60 c-f, 61 a-f, 62 d-i, 71 a-c, f, g, 72 a-d, 73 a;
- i) Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców o powierzchni **0,27 ha**, w pododdziałach: 909 a, b.

2. Lasy ochronne w obrębie leśnym **Kurozwęki** o łącznej powierzchni **1096,77 ha**, w tym:

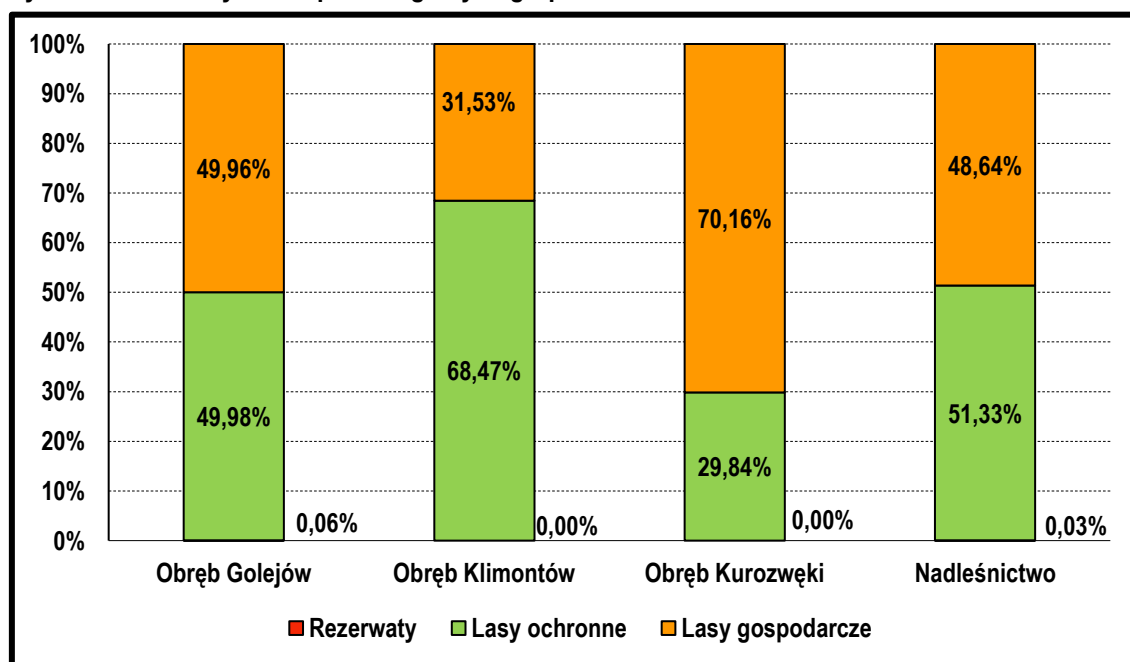
- a) Lasy glebochronne, wodochronne o powierzchni **20,27 ha**, w pododdziałach: 228 a-g,i-k;
- b) Lasy wodochronne o powierzchni **972,63 ha**, w pododdziałach: 93 b, 94 c, 95 c, f, g, 96 b-h, 97 a-d, 98 a-d, g, h, m, 100 d, f, 101 b, c, 103 a, c-i, k, m, 104 a, b, d, f, 105 a-j, 106 a-f, 107 a-c, 110 c, 111 a, b, d, g, h, j, k, 112 a-i, 113 d, g, 114 g, 117 f, i, 118 a, b, f-i, l, m, 119 a-h, 120 d-g, 121 h, 125 c, 126 d, i, 130 a, c-h, 133 f-h, 134 f-r, z, 135 a-j, 136 a-f, 140 a, b, d-k, 141 a, b, f-k, 149 g, 152 a-d, g, h, 153 a-d, 157 b, c, 159 c, 160 a, 162 a-f, 166 d, f, 167 a, c-j, 168 a, b, 169 a, b, 174 h, 175 a-c, f, 180 c, 181 a, 185 j, k, 192 d-g, 197 c, d, g, 198 a, 200 c, d, 201 a-c, f-h, 204 f, g, 215 b, 217 g, 220 c, h, i, k, 222 b, f-j, 225 a, g, 226 f, h-j, 227 d, 228 l, m, 229 b, 230 f, h, 231 a, 235 d, f, 237 d, 238 c-f, h, i, 240 a-c, 241 a-d, 242 a, b, i-m, 243 b-m, 244 a-i, 246 c, d, 247 a, c-h, 248 a, c-h, 249 b, d-g, j, l, m, o, p, t, 250 a, c-t, 251 b-n;
- c) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, glebochronne, wodochronne o powierzchni **22,33 ha**, w pododdziałach: 90 a-j;
- d) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne o powierzchni **35,33 ha**, w pododdziałach: 91 c, 103 b, j, l, 104 c, 110 d, f, 111 c, f, i, 117 j, k, 118 c, d, j, k, n, 130 b, 140 c, 141 c, d, 152 f, 156 b, 157 a, 158 a, d, g, 907 a;
- e) Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego o powierzchni **35,79 ha**, w pododdziałach: 198 b-f, 199 a, c;
- f) Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców o powierzchni **10,42 ha**, w pododdziałach: 928 a-d, k-p, w-y.

Podział powierzchni leśnej na grupy lasu i kategorie ochronności przedstawiono w tabeli poniżej i na diagramie.

Tabela 60. Wykaz grup lasu i kategorii ochronności (powierzchnia leśna)

Lp.	Grupy lasu	Obręb Golejów		Obręb Klimontów		Obręb Kurozwęki		Nadleśnictwo	
		[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Rezerваты	6,49	0,06	-	-	-	-	6,49	0,03
2.1.	Lasy glebochronne.	-	-	36,04	0,67	-	-	36,04	0,19
2.2.	Lasy glebochronne, wodochronne	5,31	0,05	438,79	8,10	20,27	0,55	464,37	2,39
2.3.	Lasy wodochronne.	4066,65	39,49	2988,78	55,16	972,63	26,47	8028,06	41,40
2.4.	Lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców.	184,31	1,79	2,93	0,05	-	-	187,24	0,97
2.5.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, glebochronne, wodochronne.	-	-	94,32	1,74	22,33	0,61	116,65	0,60
2.6.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne.	145,88	1,42	60,06	1,11	35,33	0,96	241,27	1,24
2.7.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców.	1,71	0,02	-	-	-	-	1,71	0,01
2.8.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne.	7,06	0,07	3,16	0,06	-	-	10,22	0,05
2.9.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody.	3,54	0,03	-	-	-	-	3,54	0,02
2.10.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców.	1,38	0,01	-	-	-	-	1,38	0,01
2.11.	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne.	1,08	0,01	-	-	-	-	1,08	0,01
2.12.	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców.	0,56	0,01	-	-	-	-	0,56	0,00
2.13.	Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego.	29,49	0,29	-	-	35,79	0,97	65,28	0,34
2.14.	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne.	153,42	1,49	85,79	1,58	-	-	239,21	1,23
2.15.	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej.	105,99	1,03	-	-	-	-	105,99	0,55
2.16.	Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców.	431,90	4,19	0,27	0,00	10,42	0,28	442,59	2,28
2.17.	Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa.	8,32	0,08	-	-	-	-	8,32	0,04
2.	Lasy ochronne (razem 2.1 – 2.17)	5146,60	49,98	3710,14	68,47	1096,77	29,84	9953,51	51,33
3.	Lasy gospodarcze	5144,37	49,96	1708,58	31,53	2579,33	70,16	9432,28	48,64
4.	Razem	10297,46	100,00	5418,72	100,00	3676,10	100,00	19392,28	100,00

Ryc.38. Procentowy udział poszczególnych grup lasu w Nadleśnictwie Staszów

2. Ogólne zasady zachowania ład przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

2.1. Podział na gospodarstwa

W ramach wymienionych wyżej grup lasu, na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy, uwzględniając przyjęty dla poszczególnych drzewostanów cel gospodarczy oraz ustalenia KZP, utworzono następujące gospodarstwa:

I. Gospodarstwo specjalne (S) obejmujące:

- rezerваты przyrody,
- lasy glebochronne na stromych zboczach i drzewostany gdzie występują jary i wąwozy,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- lasy o znaczeniu obronnym,
- grunty sporne,
- lasy stanowiące otulinę ośrodka wypoczynkowego,
- priorytetowe siedliska przyrodnicze,
- lasy na powierzchniach badawczych i doświadczalnych,
- lasy stanowiące ostoje zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- lasy wyłączone z użytkowania decyzją nadleśniczego (WZUDN).

II. Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmujące lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego;

III. Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) – obejmujące lasy na pozostałym obszarze z wiodącą funkcją produkcyjną, a niezaliczone do gospodarstwa specjalnego, z wyróżnieniem sposobów zagospodarowania:

- zrębowego (GZ), do którego zaliczono drzewostany, dla których przyjęto zrębowy sposób zagospodarowania,
- przerębowo - zrębowego (GPZ), dla których przyjęto przerębowo - zrębowy sposób zagospodarowania.
- przerębowego (GP) - nie wyodrębniono.

Syntetyczne zestawienie powierzchni i zapasu na powierzchni leśnej zalesionej (z pominięciem przestojów) w poszczególnych gospodarstwach, sporządzone na podstawie tabel VI wg IUL, zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 61. Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i zapasu w ramach gospodarstw

Gospodarstwo	Obręby			Nadleśnictwo	
	Staszów	Klimontów	Kurozwęki		
	[ha] [m ³]	[ha] [m ³]	[ha] [m ³]	[ha] [m ³]	% %
1	2	3	4	5	6
Specjalne (S)	559,79 181815	570,60 150640	189,41 56975	1319,80 389430	6,87 7,86
Lasów ochronnych (O)	4532,54 1143575	3149,72 752630	900,48 219620	8581,74 2115825	44,69 42,69
Lasów gospodarczych (G) w tym:	5080,69 1316825	1666,71 414525	2554,67 719685	9302,07 2451035	48,44 49,45
Zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	1483,17 391300	284,59 77175	277,73 69485	2045,49 537960	10,65 10,85
Przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	3597,52 925525	1382,12 337350	2276,94 650200	7256,58 1913075	37,79 38,60
Ogółem	10173,02 2642215	5386,03 1317795	3644,56 996280	19203,61 4956290	100,00 100,00

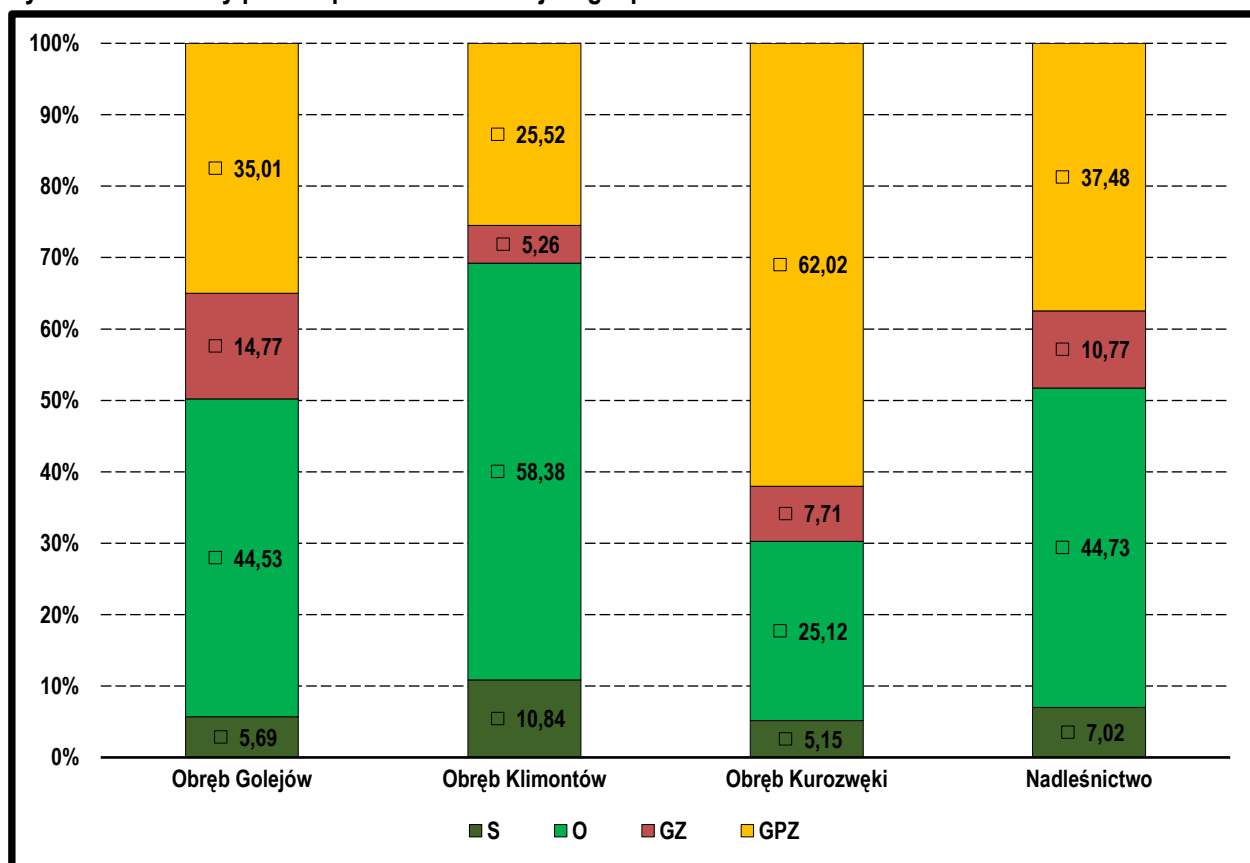
Powierzchniowo - miąższościowe tabele klas wieku, wg gospodarstw i grup gatunków panujących, o tym samym wieku rębności (tabele VI), zamieszczono w dziale VI niniejszego elaboratu oraz w opisach taksacyjnych.

Syntetyczne zestawienie powierzchni leśnej ogółem (razem z powierzchnią leśną niezalesioną), w poszczególnych gospodarstwach, przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 62. Zestawienie powierzchni leśnej w ramach gospodarstw

Gospodarstwo	Obręby leśne						Nadleśnictwo	
	Golejów		Klimontów		Kurozwęki			
	[ha]	%	[ha]	%	[ha]	%	[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Specjalne (S)	585,41	5,69	587,24	10,84	189,41	5,15	1362,06	7,02
Lasów ochronnych (O)	4585,77	44,53	3163,79	58,38	923,25	25,12	8672,81	44,73
Lasów gospodarczych (G) w tym:	5126,28	49,78	1667,69	30,78	2563,44	69,73	9357,41	48,25
Zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	1520,71	14,77	284,86	5,26	283,59	7,71	2089,16	10,77
Przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	3605,57	35,01	1382,83	25,52	2279,85	62,02	7268,25	37,48
Ogółem	10297,46	100,00	5418,72	100,00	3676,10	100,00	19392,28	100,00

Ryc.39. Procentowy podział powierzchni leśnej na gospodarstwa w Nadleśnictwie Staszów

2.2. Wiek rębności

Przeciętne wieki rębności, wyznaczające umownie przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania według panujących gatunków drzew w drzewostanach Nadleśnictwa, przyjęto w oparciu o ustalenia KZP na podstawie Zarządzenia Nr 55 DGLP z dnia 21.11.2011 r. oraz § 83 IUL. Przeciętne wieki rębności dla wszystkich gatunków zaakceptowała NTG.

Wiekie te, jednakowe dla trzech obrębów leśnych, przedstawiają się następująco:

Tabela 63. Przyjęte wieki rębności

Gatunek	Wiek rębności
1	2
Db	140 lat
Jd, Bk, Js	120 lat
So, Md, Db.c, Kl, Jw, Lp, Wz	100 lat
Św, Gb, Brz, Ak, Ol	80 lat
Oś	50 lat
Tp, Wb	40 lat

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwach lasów ochronnych oraz gospodarczych. Dla każdego drzewostanu z wyjątkiem: rezerwatu, KO i KDO, wypełniono pole opisu taksacyjnego „wiek dojrzałości rębnej”.

Może on być, lecz nie we wszystkich przypadkach, zgodny z przeciętnym wiekiem rębności gatunku panującego tego drzewostanu. Dla drzewostanów starszych, gdzie wpisano jakość techniczną wieki dojrzałości rębnej określano według kryteriów zawartych w §83 pkt. 4-6 IUL.

Drzewostany zaliczone do przebudowy pilnej oraz struktury klasy odnowienia (KO) i klasy do odnowienia (KDO), przydzielone zostały do użytkowania rębego, niezależnie od przyjętych wieków rębności.

Wiek dojrzałości rębnej poszczególnych drzewostanów, w których zaprojektowano użytkowanie rębne, mieszczą się zasadniczo w grupach tzw. drzewostanów rębnych, przeszlorębnych oraz bliskorębnych, ustalonych na podstawie przeciętnego wieku rębności gatunku panującego w drzewostanie.

2.3. Podział na ostępy

Projektowanie oraz realizacja cięć rębnych odbywa się w ramach układu ostępowego, bowiem umożliwia on zachowanie ładu czasowego i przestrzennego. Ostępy oparte są o istniejący podział powierzchniowy. W obecnym opracowaniu zastosowano dotychczasowy podział lasu na ostępy, uzupełniony o wyznaczenie ostępów przejściowych.

W jednostkach kontrolnych wyznaczono kierunki cięć, prostopadłe do granic transportowych.

Granice ostępów są linie gospodarcze, wyznaczające szeregi ostępowe, podzielone z kolei liniami oddziałowymi. Szerokość ostępu to przeważnie dwa oddziały. Rzadziej w celu mijania się ostępów, w sąsiednich szeregach, przyjęto ostępy jedno oddziałowe. W niektórych przypadkach, dla zachowania reguły mijania się ostępów w sąsiednich szeregach, wyznaczono ostępy trzy oddziałowe.

Szczegółowy podział ostępowy i kierunki cięć w jednostkach kontrolnych, przedstawiony został na mapach przeglądowych cięć rębnych. Na mapach tych, kierunek i długość ostępów stałych oznaczono ciągłymi strzałkami koloru czerwonego, a ostępów przejściowych strzałkami koloru niebieskiego. Jednostki kontrolne oznaczono tłem koloru jasno fioletowego, a kierunki cięć ciągłymi strzałkami koloru fioletowego.

3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

W skład przyjętych, osobno dla każdego obrębu leśnego i zestawionych dla Nadleśnictwa łącznie etatów użytkowania głównego wchodzi:

- etat użytkowania rębego,
- etat użytkowania przedrębego.

Etat cięć użytków rębnych oznacza ilość drewna zaprojektowaną w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego, wyrażoną w m³, jako maksymalną wielkość pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Etat użytkowania przedrębego określa obowiązkową, minimalną powierzchnię cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidzianą do wykonania w okresie obowiązywania PUL przy szacunkowo przyjętym rozmiarze miąższościowym tych cięć.

Wykonanie cięć określonych w planie urządzenia lasu w części związanej z użytkowaniem grubizny użytków rębnych i przedrębnych podlega oddzielnemu rozliczeniu w ramach tych etatów, bez możliwości kompensacji miąższościowej tych użytków.

Za zgodą Dyrektora Generalnego LP na wniosek Dyrektora RDLP, w związku z wystąpieniem klęsk lub szkód w lasach, potwierdzonych przez właściwego kierownika ZOL, w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu, dopuszcza się możliwość przekroczenia oszacowanej w PUL wielkości użytków przedrębnych.

Oznacza to, że w takich przypadkach nie będzie potrzeby sporządzania aneksów do planu cięć.

W ramach użytkowania głównego mieścić się będzie użytkowanie przygodne i cięcia sanitarne.

3.1. Użytkowanie rębne

Użytkowanie rębne dzieli się na:

- a) zaliczone na poczet etatu, tj. realizowane poprzez odpowiednie techniki pozyskania i odnowienia w ramach różnych rodzajów i form rębni,
- b) niezaliczone na poczet etatu, na które składa się uprzątnięcie części przestojów zacieniających odnowienia.

3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Do określenia wielkości użytków rębnych posłużyły wyliczone, w ramach przyjętego podziału gospodarczego, roczne etaty użytkowania rębego.

Wyliczeń etatów dokonano w oparciu o wytyczne zawarte w § 87 - 93 IUL, na podstawie powierzchniowo - miąższościowych tabel klas wieku, zestawionych gospodarstwami, według grup gatunków panujących o jednakowym wieku rębności (tabele VI) oraz wykazów drzewostanów w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia (wzory: 3, 4, 5).

Wymienione tabele i wykazy zamieszczono w części VII tabelarycznej niniejszego elaboratu, a także w opisach taksacyjnych (tabele VI, wzory 4 i 5) oraz w wykazie projektowanych cięć rębnych (wzór 3).

Ustalenie etatu użytków rębnych oraz nabór drzewostanów do cięć rębnych wykonano z uwzględnieniem:

- funkcji lasów,
- pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów drzewnych,
- celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu,
- potrzeb przebudowy drzewostanów,
- potrzeb hodowlanych drzewostanów,
- ładu czasowego i przestrzennego,
- zasięgu siedlisk przyrodniczych objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000,
- wieków dojrzałości rębnej poszczególnych drzewostanów,
- wieków rębności ustalonych dla panujących gatunków drzew w poszczególnych drzewostanach,
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez niektóre drzewostany,
- zadań w zakresie ochrony lasu,
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej LP.

Zgodnie z postanowieniem Komisji Założeń Planu potwierdzonym przez Nadarę Techniczno-Gospodarczą, do wyliczenia etatów w gospodarstwie lasów ochronnych (O) i przerębowo-zrębowym (GPZ) przyjęto średni okres odnowienia **15 lat**.

Analiza relacji przeciętnego wieku do połowy średniego wieku rębności w oparciu o obowiązującą instrukcję wykazała tzw. odstępstwo w skali całego Nadleśnictwa (różnica 15 lat), a także w obrębach Golejów (różnica 14 lat), Klimontów (różnica 14 lat), natomiast w obrębie Kurozwęki znaczne odstępstwo (różnica 21 lat).

Celem planowania urzędzeniowego w Nadleśnictwie Staszów nie jest tylko dążenie do osiągnięcia tzw. pożądanej relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem a połową średniego wieku rębności, ale tam gdzie to możliwe, również kształtowanie i poprawa struktury drzewostanów, a tym samym umacniania ich stabilności i stanu zdrowotnego.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, poza rębiami stopniowymi, odbywało się z zachowaniem ostępowego porządku cięć. W obecnym opracowaniu zastosowano dotychczasowy podział lasu na ostępy, a w jednostkach kontrolnych indywidualny kierunek cięć i zrywki, z uwzględnieniem granicy transportowej.

Nabór drzewostanów do cięć rębnych odbywał się, pod warunkiem zachowania ładu czasowego i przestrzennego, w następującej kolejności:

- drzewostany o strukturze klasy odnowienia i klasy do odnowienia,
- drzewostany kwalifikujące się do pilnej przebudowy pełnej,
- drzewostany które osiągnęły wiek dojrzałości rębnej,
- inne drzewostany, w tym (wyjątkowo) bliskorębne ze względu na położenie w ostępie i konieczność rozpoczęcia ich użytkowania.

Zestawienie obliczonych i zatwierdzonych przez Nadarę Techniczno-Gospodarczą etatów użytkowania rębego, zarówno dla obrębów leśnych jak i całego Nadleśnictwa, przedstawiają tabele XIV zamieszczone w części VII elaboratu („Tabele i wykazy”) oraz w wykazach projektowanych cięć rębnych i planach zagospodarowania lasu.

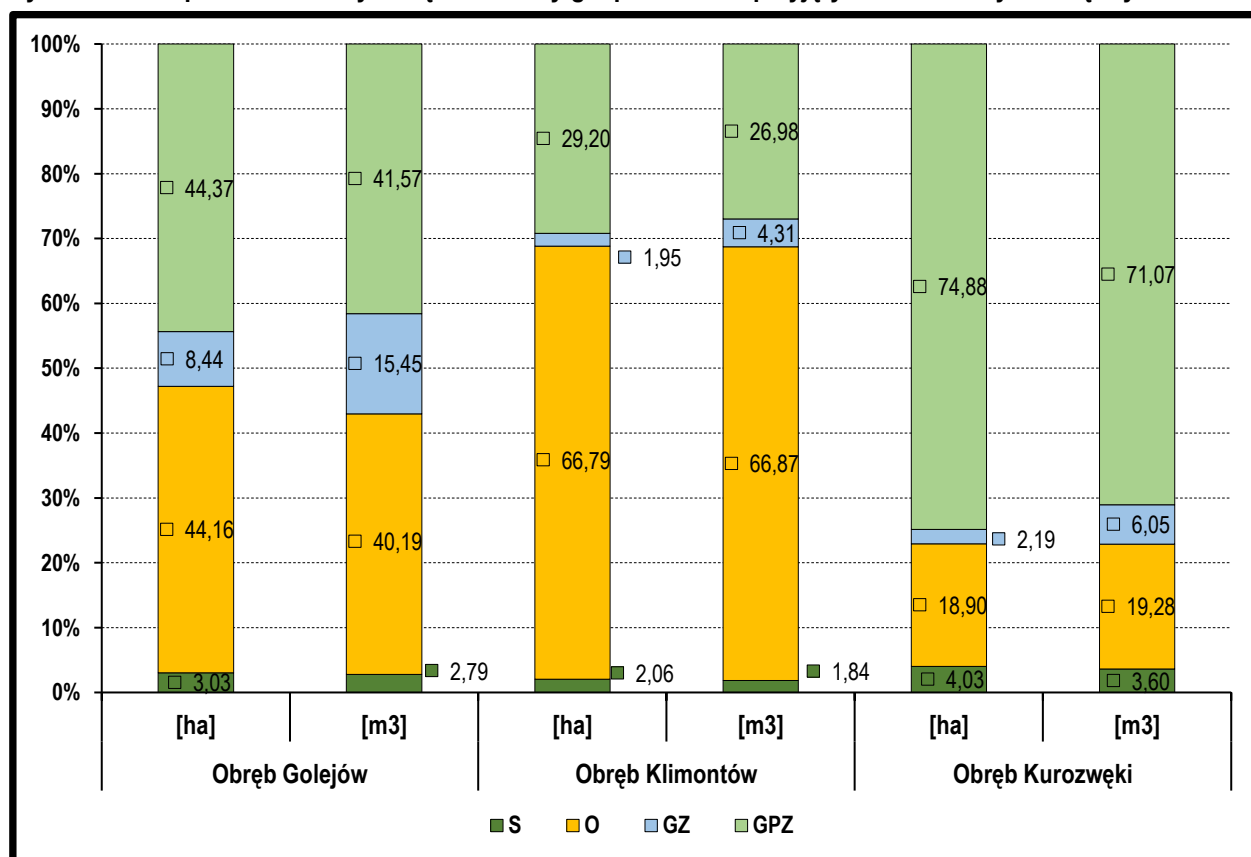
Poniżej, na podstawie tabel XIV oraz wykazów projektowanych cięć rębnych, zamieszczono zestawienie wyliczonych, a także zlokalizowanych i przyjętych etatów cięć rębnych dla poszczególnych obrębów leśnych wraz z podsumowaniem dla całego Nadleśnictwa.

Tabela 64. Zestawienie porównawcze etatów użytkowania rębego

OBRĘB NADL.	Gospodarstwo	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebu- dowy	Etat wg okresów uprząt. w KO i KDO	Etat z potrzeb hodowla- nych	Etat proponowany na okres obowiązywania planu				
		z ostatniej kl. wieku	z dwóch ostatnich kl. wieku						miaższość brutto na 10-lecie [m³] pow. manipulacyjna na 10-lecie [ha]		Pow. manip. [ha]	Miaższość [m³]	
												brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
GOLEJÓW	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	790	10260	12107	74,91	12107	10004		
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	168620	161360	150350	161360	47110	116830	174694	1092,56	174694	145270		
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ *)	67880 199,90	66680 200,40	47190 132,30	66680 199,90	21760 62	X	X	208,69	67141	56240		
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ *)	149470	135130	112010	135130	16730	163850	X	1097,73	180682	150100		
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	217350	201810	159200	201810	38490	163850	X	1306,42	247823	206340		
	OGÓŁEM OBRĘB	385970	363170	309550	363170	86390	290940	186801	2473,89	434624	361614		
	KLIMONTÓW	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	1110	2230	3891	30,97	3891	3285	
LASÓW OCHRONNYCH (O)		128950	101710	101780	101780	15340	113530	141708	1002,52	141708	119254		
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)		8660 26,90	8810 29,40	10260 31,60	8810 29,40	140 1	X	X	29,20	9136	7703		
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)		48350	49870	50260	49870	7340	49500	X	438,26	57166	47583		
RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)		57010	58680	60520	58680	7480	49500	X	467,46	66302	55286		
OGÓŁEM OBRĘB		186000	160390	162300	160430	23940	165450	145546	1500,95	211901	177825		
KUROZWEKI		SPECJALNE (S)	X	X	X	X	510	7910	6217	56,83	6217	5715	
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	30450	35980	31090	31090	8900	23170	33314	266,30	33314	27803		
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)	9930 27,30	11320 34,60	10190 28,90	10190 28,90	8640 20,00	X	X	30,84	10449	8765		
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)	125110	115560	70270	115560	18750	103450	X	1054,97	122766	103942		
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	135040	126880	80460	125750	27390	103450	X	1085,81	133215	112707		
	OGÓŁEM OBRĘB	165490	162860	111550	156840	36800	134530	39531	1408,94	172746	146225		
	NADLEŚNICTWO		737420	686420	583400	680470	147120	590730	371931	5383,78	819271	685664	

* sposób zagospodarowania: GZ – zrębowy, GPZ – przerębowo-zrębowy

Ryc.40. Udział powierzchniowy i miąższościowy gospodarstw w przyjętych etatach użytków rębnych

Uzasadnienie proponowanych etatów cięć rębnych:

Gospodarstwo specjalne

Proponowany etat, respektując pełnione przez te drzewostany zasadnicze funkcje, odpowiada ich potrzebom hodowlanym, z uwzględnieniem stanu zdrowotnego, stopnia zaawansowania wiekowego, istniejącego młodego pokolenia, warunków i możliwości wprowadzania odnowień sztucznych oraz inicjowania odnowień naturalnych. Zaprojektowane rębnie w tym gospodarstwie dotyczą wyłączonych drzewostanów nasiennych, drzewostanów, w których ustanowiono okresową ochronę zwierząt objętych ochroną gatunkową, drzewostanów stanowiących otulinę ośrodka wypoczynkowego, oraz drzewostanu będącego siedliskiem przyrodniczym priorytetowym.

Gospodarstwo lasów ochronnych

Zaproponowano etat z potrzeb hodowlanych. Wynika on, w głównej mierze, z zastosowania odpowiednich cięć rębnych w ramach rębni złożonych, mających na celu odślanianie istniejących odnowień podokapowych, a także inicjowanie i wprowadzanie nowych oraz na znacznej powierzchni w ramach rębni zupełnych, mających na celu wytworzenie warunków świetlnych do wprowadzenia nowego pokolenia.

W obrębie **Golejów** proponowany etat stanowi 108% etatu optymalnego, którym jest etat wg dojrzałości drzewostanów z dwóch ostatnich klas wieku. Ponadto spełnia on warunek przewyższenia sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzętnięcia w KO i KDO. Udział zrębów zupełnych i cięć uprzętających w rębniach złożonych stanowi 30% ogólnej powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w tym gospodarstwie.

W obrębie **Klimontów** proponowany etat stanowi 139% etatu optymalnego, którym jest etat wg zrównania średniego wieku, a jednocześnie spełnia warunek przewyższenia sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzętnięcia w KO i KDO. Udział zrębów zupełnych i cięć uprzętających w rębniach złożonych stanowi tylko 34% ogólnej powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w tym gospodarstwie.

W obrębie **Kurozwęki** proponowany etat stanowi 107% etatu optymalnego, którym jest etat wg zrównania średniego wieku. Wielkość tego etatu znajduje się pomiędzy etatami wg dojrzałości drzewostanów z ostatniej klasy wieku oraz z dwóch ostatnich klas wieku. Jednocześnie spełnia on warunek przewyższenia sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzętnięcia w KO i KDO.

Powierzchnia zrębów zupełnych i cięć uprzętających w rębniach złożonych stanowi 27% powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych tego gospodarstwa.

Gospodarstwo lasów gospodarczych

W obrębie **Golejów**

Zrębowy sposób zagospodarowania

Proponowany etat miąższościowy stanowi 101% etatu optymalnego, którym jest etat z dwóch ostatnich klas wieku oraz 99% etatu wg dojrzałości drzewostanów z ostatniej klasy wieku.

Przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania

Proponowany etat spełnia warunek przewyższenia, przekraczając nieznacznie sumę etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzętnięcia w KO i KDO.

W obrębie **Klimontów**

Zrębowy sposób zagospodarowania

Proponowany etat miąższościowy stanowi 104% etatu optymalnego, którym jest etat wg dojrzałości drzewostanów z dwóch ostatnich klas wieku. Proponowany etat jest niemalże identyczny z etatem powierzchniowym wg dojrzałości drzewostanów z dwóch ostatnich klas wieku.

Przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania

Proponowany etat miąższościowy stanowi 114% etatu optymalnego, którym jest etat wg dojrzałości drzewostanów z dwóch ostatnich klas wieku.

Proponowany etat spełnia warunek przewyższenia, przekraczając nieznacznie sumę etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzętnięcia w KO i KDO.

W obrębie **Kurozwęki**

Zrębowy sposób zagospodarowania

Proponowany etat miąższościowy stanowi 103% etatu optymalnego, którym jest etat wg zrównania średniego wieku.

Przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania

Proponowany etat miąższościowy znajduje się pomiędzy etatami wg dojrzałości drzewostanów z ostatniej oraz z dwóch ostatnich klas wieku i jest bliższy etatowi wg dojrzałości drzewostanów z ostatniej klasy wieku.

Proponowany etat nieznacznie przewyższa sumę etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzętnięcia w KO i KDO.

Gospodarstwo lasów gospodarczych (łącznie)

W ujęciu całego gospodarstwa spełnione są warunki sformułowane przez IUL, zarówno dotyczące relacji zaproponowanego naboru do etatu optymalnego, jak i sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzętnięcia w KO i KDO.

Proponowany łączny etat użytków rębnych w gospodarstwach lasów ochronnych i gospodarczych przewyższa sumę wyliczonych dla nich etatów wg zrównania średniego wieku, co jest zgodne z pożądanym kierunkiem rozwoju drzewostanów w Nadleśnictwie.

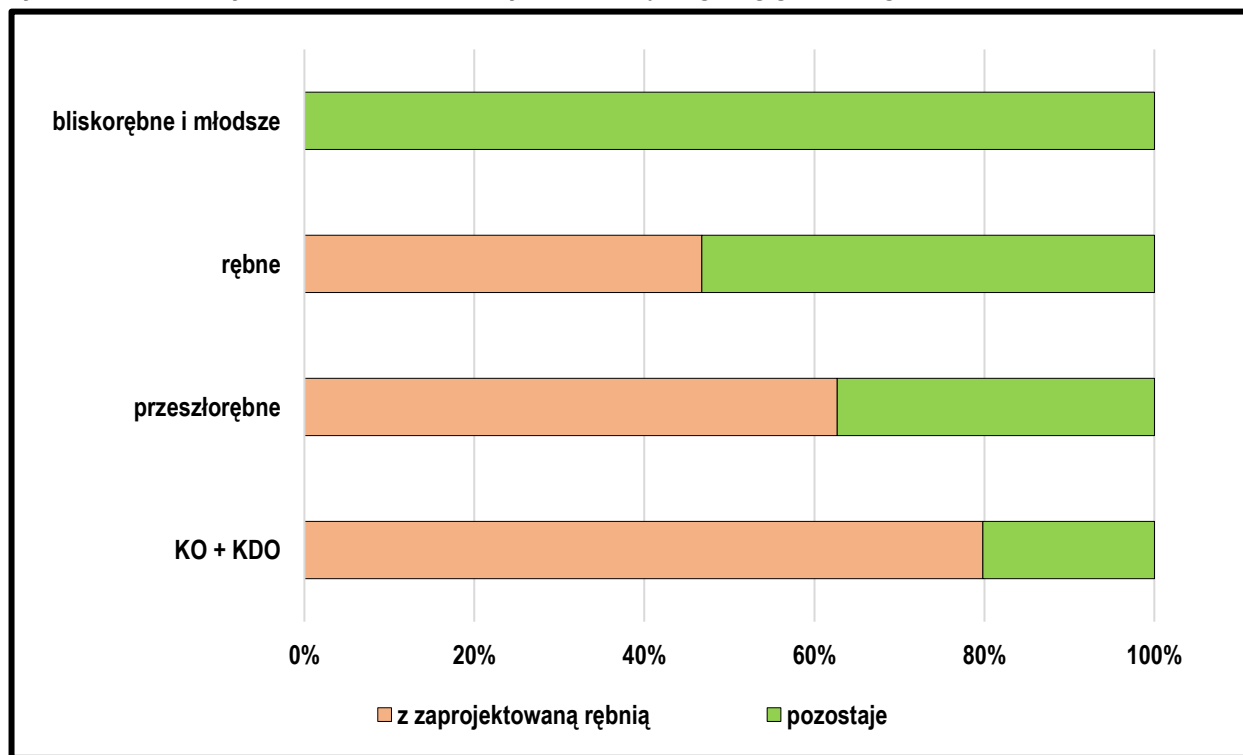
Proponowany łączny etat użytków rębnych uwzględnia potrzebę ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych, w tym siedlisk przyrodniczych i gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000.

Zaproponowane wielkości naboru w zakresie zarówno miąższości, jak i powierzchni zapewniają ciągłość produkcji leśnej, stabilność lasów oraz stwarzają warunki do pełnienia przez nie funkcji pozaprodukcyjnych i ochronnych, przy jednoczesnym zachowaniu ładunku przestrzennego i czasowego.

Tabela 65. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii

Kategoria drzewostanów	Ogółem w Nadleśnictwie	Zaprojektowano w 10-leciu		Pozostaje	
	ha m ³		% %	ha m ³	% %
1	2	3	4	5	6
W klasie odnowienia	3111,31	2573,66	82,72	537,65	17,28
	770790	370330	48,05	400460	51,95
W klasie do odnowienia	297,62	147,41	49,53	150,21	50,47
	80315	14469	18,02	65846	81,98
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Przeszłorębne	6,86	4,30	62,68	2,56	37,32
	2130	312	14,65	1818	85,35
Rębne	5678,86	2654,62	46,75	3024,24	53,25
	2070123	433502	20,94	1636621	79,06
Bliskorębne i młodsze	10108,96	3,79	0,04	10105,17	99,96
	2068686	305	0,01	2068381	99,99
Ogółem Nadleśnictwo	19203,61	5383,78	28,04	13819,83	71,96
	4992044	818918	16,40	4173126	83,60

Ryc.41. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii

3.1.2. Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu

Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu, zaprojektowane na najbliższy okres gospodarczy, w Nadleśnictwie Staszów obejmują: uprzątnięcie płazowiny, uprzątnięcie nasienników i przestojów zacieniających odnowienia.

Rozmiar miąższościowy użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu przedstawiono poniżej w tabeli.

Tabela 66. Użytkowanie rębne niezaliczone na poczet etatu

Kategoria cięć	Obręb Golejów			Obręb Klimontów			Obręb Kurozwęki			Nadleśnictwo		
	Pow. [ha]	Miąższość [m³]		Pow. [ha]	Miąższość [m³]		Pow. [ha]	Miąższość [m³]		Pow. [ha]	Miąższość [m³]	
		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Uprzątnięcie płazowin	2,18	189	148	-	-	-	-	-	-	2,18	189	148
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	253	212	-	373	321	-	80	66	-	706	599
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	2,18	442	360	-	373	321	-	80	66	2,18	895	747

3.1.3. Sumaryczny rozmiar użytków rębnych

Łączny etat cięć w użytkowaniu rębnym, po uwzględnieniu miąższości użytków niezaliczonych na poczet etatu oraz 5% przyrostu od użytków zaliczonych na etat, przyjęty w projekcie Planu Urządzenia Lasu na bieżący okres gospodarczy, przedstawiono poniżej w tabeli.

Tabela 67. Sumaryczny rozmiar użytków rębnych

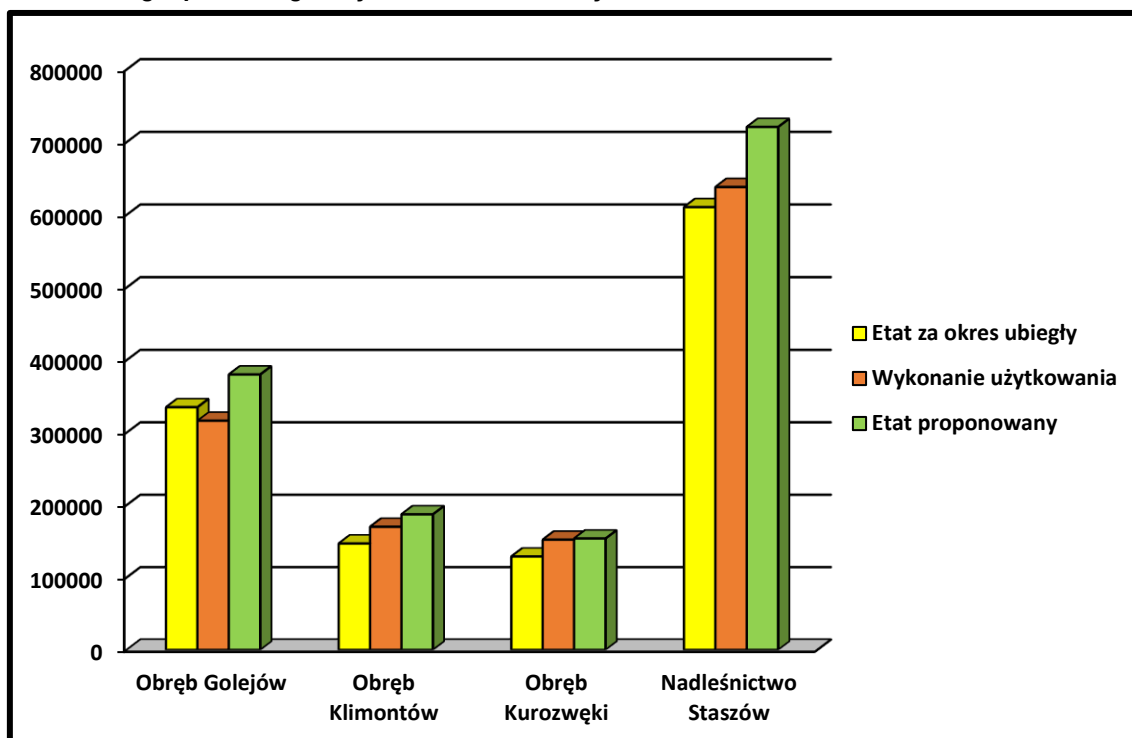
Obręb	Miąższość grubizny							
	Użytki rębne zaliczone na etat		5% spodziewanego przyrostu		Użytki rębne niezaliczone na etat		Razem	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Golejów	434624	361614	21731	18084	442	360	456797	380058
Klimontów	211901	177825	10595	8887	373	321	222869	187033
Kurozwęki	172746	146225	8637	7312	80	66	181463	153603
Nadleśnictwo	819271	685664	40963	34283	895	747	861129	720694

Porównanie przyjętego na bieżące 10-lecie etatu użytkowania rębnego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i jego wykonaniem, przedstawiono w zamieszczonej poniżej tabeli i diagramie.

Tabela 68. Porównanie przyjętych etatów użytkowania rębnego z etatami z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

Obręb	Etat za ubiegły okres gospodarczy 1.01.2012 - 31.12.2021	Wykonanie użytkowania w minionym okresie	Etat przyjęty na okres 1.01.2022 - 31.12.2031
[m³ netto]			
Golejów	334880,00	316255,77	380058
Klimontów	146747,00	169821,31	187033
Kurozwęki	128744,00	151999,52	153603
Nadleśnictwo	610371,00	638076,60	720694

Ryc.42. Porównanie przyjętych etatów użytkowania rębego z etatami z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

W poniższej tabeli zestawiono dla poszczególnych leśnictw łączny rozmiar grubizny netto użytków rębnych z wyszczególnieniem rębni zupełnych i złożonych, 5% przyrostu od użytków zaliczonych na etat oraz miąższości użytków nie zaliczonych na poczet etatu.

Tabela 69. Zestawienie leśnictwami przyjętego etatu użytkowania rębego z 5% przyrostem i niezaliczonymi na poczet przyjętego etatu

Leśnictwo	Składowa użytków rębnych	Powierzchnia manipulacyjna	Powierzchnia do odnowienia	Grubizna m³ netto
1	2	3	4	5
Obręb Golejów				
Golejów	Rb I	33,02	33,02	9334
	Rb II-V	411,13	173,21	53323
	5% przyrostu	-	-	3140
	niezał. na etat	-	-	-
	Łącznie	444,15	206,23	65797
Wiśniówka	Rb I	61,01	61,01	16098
	Rb II-V	264,95	114,70	37069
	5% przyrostu	-	-	2657
	niezał. na etat	-	-	-
	Łącznie	325,96	175,71	55824
Szczeka	Rb I	57,01	57,01	15636
	Rb II-V	466,70	157,91	62864
	5% przyrostu	-	-	3920
	niezał. na etat	-	-	-
	Łącznie	523,71	214,92	82420
Strużki	Rb I	63,20	63,20	17131
	Rb II-V	283,43	94,06	31843
	5% przyrostu	-	-	2452
	niezał. na etat	-	-	67
	Łącznie	346,63	157,26	51493
Pliskowola	Rb I	21,03	21,03	4970
	Rb II-V	123,60	49,39	16152
	5% przyrostu	-	-	1052
	niezał. na etat	-	-	57
	Łącznie	144,63	70,42	22231

Leśnictwo	Składowa użytków rębnych	Powierzchnia manipulacyjna	Powierzchnia do odnowienia	Grubizna m³ netto
1	2	3	4	5
Sichów	Rb I	35,81	35,81	9943
	Rb II-V	386,62	134,89	51013
	5% przyrostu	-	-	3049
	niezal. na etat	-	-	47
Łącznie		422,43	170,70	64052
Łubnice	Rb I	37,49	37,49	10131
	Rb II-V	228,89	97,92	26107
	5% przyrostu	-	-	1814
	niezal. na etat	2,18	2,18	189
Łącznie		268,56	137,59	38241
Razem obręb Golejów		2476,07	1132,83	380058
Obręb Klimontów				
Żyznów	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	316,22	97,87	30912
	5% przyrostu	-	-	1544
	niezal. na etat	-	-	230
Łącznie		316,22	97,87	32686
Smerdyna	Rb I	28,63	28,63	7588
	Rb II-V	434,35	152,76	43926
	5% przyrostu	-	-	2575
	niezal. na etat	-	-	-
Łącznie		462,98	181,39	54089
Zawidza	Rb I	4,78	4,78	1515
	Rb II-V	390,56	155,42	39148
	5% przyrostu	-	-	2028
	niezal. na etat	-	-	91
Łącznie		395,34	160,20	42782
Bukowa	Rb I	30,53	30,53	8919
	Rb II-V	295,88	146,45	45817
	5% przyrostu	-	-	2740
	niezal. na etat	-	-	-
Łącznie		326,41	176,98	57476
Razem obręb Klimontów		1500,95	616,44	187033
Obręb Kurozwęki				
Malkowice	Rb I	19,90	19,90	4912
	Rb II-V	416,47	108,41	46817
	5% przyrostu	-	-	2587
	niezal. na etat	-	-	-
Łącznie		436,37	128,31	54316
Przyjmy	Rb I	-	-	0
	Rb II-V	767,39	104,25	66042
	5% przyrostu	-	-	3301
	niezal. na etat	-	-	66
Łącznie		767,39	104,25	69409
Mokre	Rb I	26,67	26,67	8365
	Rb II-V	178,51	79,45	20089
	5% przyrostu	-	-	1424
	niezal. na etat	-	-	-
Łącznie		205,18	106,12	29878
Razem obręb Kurozwęki		1408,94	338,68	153603
Ogółem nadleśnictwo		5385,96	2087,95	720694

3.1.4. Opisanie zadań z zakresu użytkowania rębego

Plan cięć użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu sporządzony został w formie szczegółowych wykazów projektowanych cięć rębnych oraz map przeglądowych cięć rębnych, opracowanych oddzielnie dla każdego obrębu leśnego.

W zależności od założonego indywidualnie, dla każdego drzewostanu, celu hodowlanego i ochronnego, uwzględniając lokalne uwarunkowania siedliskowe, glebowe i wilgotnościowe, aktualny skład gatunkowy warstwy drzew, stan i ilość istniejących odnowień podokapowych, zaprojektowano w poszczególnych gospodarstwach odpowiednie rodzaje i formy rębni jak w tabeli poniżej.

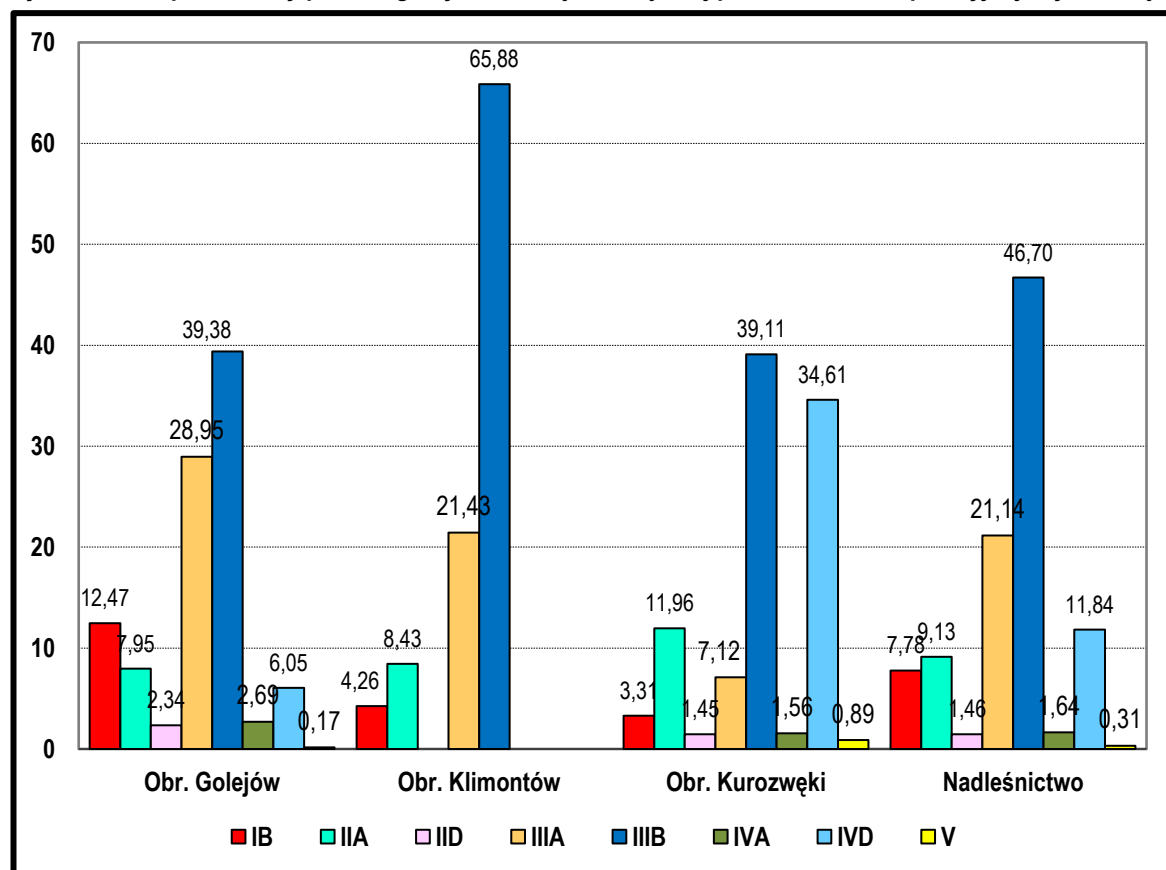
Tabela 70. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach w Nadleśnictwie

Rębnia	Gospodarstwo				Razem Nadleśnictwo
	GPZ	GZ	O	S	
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
IB	-	268,73	138,61	11,74	419,08
IIA	228,53	-	226,70	36,34	491,57
IID	64,22	-	14,19	-	78,41
IIIA	521,57	-	589,90	26,60	1138,07
IIIB	1249,88	-	1187,60	76,57	2514,05
IVA	40,61	-	43,47	4,38	88,46
IVD	477,19	-	153,11	7,08	637,38
V	8,96	-	7,80	-	16,76
Razem	2590,96	268,73	2361,38	162,71	5383,78

Tabela 71. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w ramach form rębni

Rębnia	Obręby						Nadleśnictwo	
	Golejów		Klimontów		Kurozwęki			
	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]	Pow. [ha]	[%]
IB	308,57	12,47	63,94	4,26	46,57	3,31	419,08	7,78
IIA	196,56	7,95	126,46	8,43	168,55	11,96	491,57	9,13
IID	57,99	2,34	0,00	0,00	20,42	1,45	78,41	1,46
IIIA	716,10	28,95	321,70	21,43	100,27	7,12	1138,07	21,14
IIIB	974,13	39,38	988,85	65,88	551,07	39,11	2514,05	46,70
IVA	66,52	2,69	0,00	0,00	21,94	1,56	88,46	1,64
IVD	149,73	6,05	0,00	0,00	487,65	34,61	637,38	11,84
V	4,29	0,17	0,00	0,00	12,47	0,89	16,76	0,31
Razem	2473,89	100,00	1500,95	100,00	1408,94	100,00	5383,78	100,00

Ryc.43. Udział procentowy poszczególnych form rębni w łącznej powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych

Dominującym typem rębni w Nadleśnictwie Staszów jest **rębnia gniazdowa częściowa (IIIB)**. Jej udział w powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wynosi 46,70%. W skali całego Nadleśnictwa ogólnie rębnie gniazdowe zajmują 67,84% powierzchni manipulacyjnej. Dość znaczący jest też udział rębni IVD - stopniowej gniazdowej udoskonalonej (11,84%), a w dalszej kolejności IIA – częściowej wielkopowierzchniowej (9,13%) oraz Ib - zupełnej pasowej (7,78%). Udziały pozostałych rębni – IID, IVA, V kształtują się na poziomie 0,3 – 1,6%.

Poniżej podano podstawowe uwarunkowania jakimi kierowano się przy projektowaniu określonych rodzajów i form rębni oraz ogólne wytyczne dotyczące sposobu ich realizacji.

Rębnia Ib (zupełna pasowa) zaprojektowana została w drzewostanach, w których ze względu na wymagania świetlne wprowadzanych gatunków drzew, cel hodowlany powinien być osiągnięty przy zastosowaniu cięć zupełnych. Powinny być one realizowane w sposób uwzględniający optymalny termin wymiany pokoleń w poszczególnych fragmentach lasu, z zachowaniem ładu przestrzennego i czasowego (5-letni nawrót cięć). Szerokość pasów zrębowych jest zróżnicowana w zależności od kształtu pododdziałów. Na siedliskach wilgotnych zasadniczo ograniczono powierzchnię projektowanych zrębów tak, by nie przekraczała 3 ha. Założenie kolejnego pasa zrębowego jest możliwe jedynie wtedy, gdy na poprzednim uzyskano wartościowe i ugruntowane odnowienie. W innym razie zakładanie nowego zrębu jest niedopuszczalne.

Udział rębni zupełnych w obrębie Golejów stanowi 12,47%, natomiast w obrębie Klimontów udział ten jest trzykrotnie mniejszy, a w obrębie Kurozwęki czterokrotnie.

Rębnię Ib zaprojektowano przede wszystkim na ubogich siedliskach borów oraz borów mieszanych, które są przeznaczone głównie do hodowli sosny, jako gatunku głównego.

W obrębie Golejów rębnię Ib zaprojektowano dodatkowo w jednym pododdziale na siedlisku lasu mieszanego wilgotnego celem odnowienia gatunków światłożądnych, tj. sosny oraz olszy, w czterech pododdziałach na siedliskach lasu mieszanego świeżego w celu odnowienia dęba w bloku upraw pochodnych (dwa pododdziały), a także w celu ukształtowania mieszanych drzewostanów dębowo-sosnowych, również w dwóch pododdziałach.

W obrębie Klimontów rębnią Ib zaprojektowano głównie na siedliskach borów mieszanych świeżych oraz borów mieszanych wilgotnych. Ponadto rębnią tę zaprojektowano w trzech pododdziałach o powierzchni od ok. 0,6 ha do ok. 0,9 ha, na siedliskach lasu mieszanego świeżego, gdzie dąży się do ukształtowania mieszanych drzewostanów dębowo-sosnowych, a także w jednym przypadku na siedlisku lasu mieszanego wilgotnego, gdzie dąży się do odnowienia drzewostanu gatunkami światłożadnymi, tj. sosna i olsza.

W obrębie Kurozwęki, w czterech pododdziałach zaplanowano przebudowę drzewostanów sosnowych występujących na siedlisku lasu świeżego na drzewostany dębowe przy pomocy rębni Ib. Ponadto rębnią tę zaplanowano na siedliskach borów mieszanych, a także w jednym przypadku na siedlisku lasu mieszanego świeżego o znikomej powierzchni.

Oprócz odnowień sztucznych zaprojektowano odnowienia naturalne polegające na pozostawianiu na powierzchni manipulacyjnej „nasienników”, które zainicjują obsiew górny.

Rębnią **Ila (częściową wielkopowierzchniową)** zaprojektowano w drzewostanach posiadających bogate i wartościowe warstwy podrostów lub II piętra złożone głównie z buka (z ewentualną domieszką jodły), wymagających równomiernego na całej powierzchni, cięcia odsłaniającego lub cięcia uprzątającego. Przy wykonywaniu cięć odsłaniających należy kierować się potrzebami hodowlanymi młodego pokolenia. Po cięciu powierzchnię należy uporządkować wykonując w warstwie podrostów czyszczenia (CW, CP). Po cięciu uprzątającym należy uporządkować istniejące odnowienie (CP), a nie odnowione fragmenty powierzchni odnowić sztucznie gatunkami światłożadnymi, przewidzianymi w orientacyjnym składzie upraw.

Tę formę rębni zaprojektowano również w drzewostanach sosnowych oraz dębowych, dążąc do uzyskania odnowienia naturalnego.

W drzewostanach sosnowych użytkowanych rębnią Ila zaplanowano pobór miąższości w dwóch nawrotach. Pierwsze cięcie ma na celu zmniejszenie zadrzewienia drzewostanu, stworzenie korzystnych warunków pod odnowienie naturalne. Po uzyskaniu odnowienia naturalnego należy usunąć osłonę górną w drugim cięciu, które ma na celu zwiększenie dostępu światła dla młodego pokolenia sosny, stworzenie korzystnych warunków ekologicznych do dalszego rozwoju.

Rębnią **IId (częściową gniazdową)** zaprojektowano w drzewostanach, w których w przyszłym pokoleniu panującym powinien być gatunek światłożadny (w większości przypadków sosna) ze znacznym udziałem przeważnie buka oraz jodły. W większości przypadków rębnią tę zaprojektowano w drzewostanach sosnowych, w celu ich przebudowy na drzewostany bukowo-sosnowe lub jodłowo-sosnowe. Dość często zastosowano ją także w celu wykorzystania już istniejących odnowień naturalnych, przeważnie jodłowych. Pobór miąższości w ramach cięć odsłaniających powinien odpowiadać potrzebom hodowlanym młodego pokolenia, które należy obejmować odpowiednimi zabiegami hodowlanymi (pielęgnacja gleby, czyszczenia). Po wykonaniu zaprojektowanych na bieżący okres gospodarczy cięć uprzątających, powierzchnia pomiędzy płatami istniejącego młodego pokolenia powinna być odnowiona gatunkami światłożadnymi.

Rębnią **IIIa (gniazdową zupełną)** zaprojektowano w drzewostanach przeważnie z panującą sosną, a niekiedy olszą w celu ich przekształcenia na drzewostany mieszane dębowo-sosnowe, w nielicznych przypadkach także bukowo-sosnowe i dębowo-olszowe. Na bieżące dziesięciolecie zaplanowane są zarówno pierwsze cięcia (założenie gniazd), jak i cięcia uprzątające. W drzewostanach, w których po raz pierwszy będzie realizowana rębnia, w obecnym okresie gospodarczym jej wykonanie będzie polegać na wycięciu gniazd na łącznie 30% powierzchni pasa manipulacyjnego i pozyskanie ok. 30% miąższości. Zaprojektowane cięcia uprzątające powinny być wykonane gdy odnowienie na gniazdach osiągnie wysokość zabezpieczenia biologicznego (tj. wyjdzie ze strefy przymrozkowej) – a więc osiągnie 1,5 - 2,0 m.

Rębnią **IIIb (gniazdową częściową)** zaprojektowano w drzewostanach sosnowych lub z przeważającym jej udziałem a także mieszanych ze znacznym udziałem dębu i innych gatunków liściastych, na siedliskach żyznych i średnio-żyznych, celem dostosowania składu gatunkowego drzewostanu do siedliska.

W wielu przypadkach będzie ona polegać na wykonywanych etapami cięciach, stwarzających warunki do wprowadzenia gatunków liściastych (głównie dębu i buka) w ilości odpowiadającej

przyjętym typom drzewostanów. Dość częste są również przypadki występowania w drzewostanach odnowienia naturalnego – wówczas zastosowanie tej rębni będzie polegało na ich odsłanianiu oraz ewentualnym sztucznym wprowadzeniu brakującej ilości.

Jednym z podstawowych zastosowań tej rębni będzie przebudowa drzewostanów sosnowych na siedliskach lasów mieszanych. Będzie ona polegać na jednoczesnym wprowadzaniu dęba lub buka na gniazda zupełne oraz buka na powierzchni międzygniazdowej (uprzednio przerzedzonej cięciami przygotowawczymi) pod osłoną ocienników. Często na powierzchniach manipulacyjnych obecne są sztuczne odnowienia jodłowe oraz bukowe pod okapem drzewostanu wprowadzone wcześniej w formie niewielkich gniazd (ok 0,06 - 0,10 ha).

Gdy warstwy utrwalonych odnowień osiągną wiek biologicznego zabezpieczenia, dla dębu i buka analogiczny jak opisany przy rębni IIIa, a dla jodły znacznie wyższy (przy pozostawieniu osłony górnej), możliwe będzie wykonanie cięcia uprzątającego.

Rębnią tą zaprojektowano również w pododdziałach, gdzie zdiagnozowano siedliska przyrodnicze. Zdecydowanie najwięcej siedlisk objętych tą formą rębni są siedliska grądu subkontynentalnego (9170). Celem zastosowania tej rębni jest sztuczne wprowadzenie dębu, tam gdzie nie występuje możliwość uzyskania i utrwalenia naturalnych odnowień tego gatunku. Ponadto, rębnia IIIb została zaprojektowana w kilku pododdziałach znajdujących się na siedliskach 9190 (kwaśne dąbrowy) i 91E0 (Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe).

Przy prowadzeniu rębni należy zwrócić uwagę na właściwe wyznaczenie drzew oraz miejsc pozyskania, kierując się potrzebami hodowlanymi młodego pokolenia i warunkami wprowadzenia odnowień. Bardzo istotne jest, by w całym okresie odnowieniowym wykonywać, właściwie i w odpowiednim czasie, czynności pielęgnacyjne w młodym pokoleniu lasu.

Rębnią **IVa (stopniową gniazdową)** zaprojektowano w drzewostanach, gdzie w górnej warstwie występuje starodrzew – zwykle sosnowy oraz obecne jest zróżnicowane wysokościowo i wiekowo odnowienie jodłowe, a niekiedy także z udziałem innych gatunków, które wymaga stopniowego, nierównomiernego odsłaniania. Podczas realizacji tej rębni istotne jest umiejętne prowadzenie cięć i czyszczeń późnych, kształtujące prawidłową strukturę, stabilność i żywotność odnowień podokapowych. W nielicznych przypadkach przewidziano także uzupełnienie istniejącego młodego pokolenia odnowieniem sztucznym.

Rębnią **IVd (stopniową gniazdową udoskonaloną)** przewidziano w drzewostanach o złożonej strukturze wielowiekowej i piętrowej, a często także gatunkowej, gdzie wymagane jest elastyczne stosowanie różnych form cięć oraz sposobów odnowienia w długiej perspektywie czasowej. Dotyczy to drzewostanów, gdzie występują wartościowe, naturalnego pochodzenia odnowienia, głównie jodłowe i bukowe, a także takich, w których stopień pokrycia odnowieniami nie jest wystarczająco wysoki i zachodzi konieczność uzupełnienia go sztucznie (przeważnie dębem lub bukiem na gniazdach zupełnych i pod osłoną górną). Zróżnicowanie wiekowe i wysokościowe odnowień spowodowało, że na potrzeby inwentaryzacji ujmowano je często w odrębne warstwy podrośnię i II piętra. W takich przypadkach istotne jest umiejętne kształtowanie ich prawidłowej struktury pionowej (zwłaszcza jodłowych). Cięcia rębne powinny być prowadzone we wszystkich warstwach drzewostanu, przyjmując również charakter cięć pielęgnacyjnych.

Rębnia ta została również zaprojektowana na siedlisku przyrodniczym wyżynnego jodłowego boru mieszanego (91P0).

Rębnią **V (przerębową)** przewidziano w drzewostanach jodłowych, o strukturze pionowej wielopiętrowej. Rębnia została zaplanowana w jednym pododdziale w obrębie Golejów na powierzchni 4,29 ha oraz w dwóch pododdziałach w obrębie Kurozwęki na powierzchni 12,47 ha.

Cięcia muszą być powiązane z pielęgnacją drzewostanu i odnowieniem lasu, tak by utrzymać i ciągle kształtować strukturę przerębową. Pobór mądrości nie powinien przekraczać przyrostu mądrości.

Realizując plan cięć na siedliskach przyrodniczych, należy pamiętać, aby w jak największym stopniu wykorzystać istniejące młode pokolenie, charakteryzujące się dobrą jakością hodowlaną, a jednocześnie nie spowodować zmiany charakteru siedliska lub pogorszyć jego stanu.

W drzewostanach z istniejącymi podrostami należy wyznaczyć szlaki zrywkowe. Należy również mieć na względzie to, że pozyskiwanie grubizny, szczególnie w ramach rębni złożonych, musi mieć bezpośredni związek z procesem odnowienia, tak by umożliwić uzyskanie właściwych celów hodowlanych, które wyznaczają przykładowe składy gatunkowe odnowienia w ramach przyjętych typów drzewostanów.

W pierwszym rzędzie należy przeznaczyć do użytkowania drzewostany, w których występują podrosty oraz wartościowe pod względem hodowlanym drugie piętra wymagające pilnego odsłonięcia. Następnie te, w których zaplanowano dwa cięcia częściowe lub dwa pasy w 10-leciu, zwłaszcza w tych częściach kompleksów leśnych, w których występuje znaczniejsze nagromadzenie działek rębnych.

W celu poprawy bioróżnorodności (głównie dla zachowania gatunków związanych ze starszymi drzewostanami), rezerwy martwego drewna w przyszłości oraz estetyki lasów, na zrębach zupełnych i po cięciu uprzątającym w rębniach złożonych, zaleca się pozostawianie, grup biocenotycznych tzw. „kęp ekologicznych” (około 5%, a w przypadku siedlisk przyrodniczych 10% miąższości grubizny) złożonych ze starodrzewu wraz z podokapowymi warstwami drzew i krzewów oraz nienaruszonym runem.

Pozostawienie części starodrzewu przewidziano już na etapie projektowania cięć rębnych pomniejszając zaprojektowaną do pozyskania grubiznę o przewidywaną miąższość kęp ekologicznych.

W obecnym planie urządzenia lasu nie przewiduje się odrębnych zasad regulacji użytkowania drzewostanów wytypowanych do jednostek kontrolnych. Niemniej jednak należy dążyć tam do odpowiedniej reprezentacji przez drzewostany drzew z wszystkich klas wieku od najmłodszych po rębne.

Z uwagi na to, że statystyczne metody inwentaryzacji miąższości nie określają dokładnie zasobności konkretnych drzewostanów, nie należy bezpośrednio porównywać miąższości grubizny uzyskanej ze szczegółowego pomiaru na zrebie, czy też określonej przy sporządzaniu szacunków brakarskich, z miąższością podaną w opisie taksacyjnym i przeniesioną na pozycję wykazu cięć użytków rębnych.

Integralną częścią wykazu projektowanych cięć rębnych jest **mapa przeglądowa cięć rębnych w skali 1 : 25 000 oraz mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć dla poszczególnych leśnictw w skali 1 : 10 000.**

Użytkowanie rębne obrazują następujące tabele i wykazy: XIV, XV, XVII, wzory: 3, 4, 5. Zawarte są one w części tabelarycznej elaboratu (wszystkie), a także w opisie taksacyjnym (tabele XVII, wzory 4 i 5) oraz w planach zagospodarowania lasu i wykazie projektowanych cięć rębnych (tabele XIV i XV, wzór 3).

3.2. Użytkowanie przedrębne

3.2.1. Etat użytkowania przedrębnego

W ramach użytkowania przedrębnego planowane są trzebieże wczesne i późne (selekcyjne i przekształceniowe). Nie zaprojektowano czyszczeń późnych z pozyskaniem miąższości CP-P.

W myśl obowiązujących przepisów planowana do pozyskania miąższość grubizny, nie może przekroczyć 75% przyrostu bieżącego, spodziewanego w okresie obowiązywania planu, w drzewostanach nie objętych planowanym użytkowaniem rębnym.

Ustalony i przyjęty, na podstawie sumy powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do cięć przedrębnych, we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, etat powierzchniowy stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Ogólna miąższość użytków przedrębnych określona została na podstawie przyjętych przez NTG, średnich wskaźników intensywności cięć pielęgnacyjnych.

Podstawę do ich ustalenia stanowiły:

- ⇒ wyniki użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie, w okresie ostatnich 5 i 10 lat, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- ⇒ spodziewany bieżący przyrost miąższości, wg gatunków panujących, w drzewostanach nie objętych planowanym użytkowaniem rębny (przy założeniu, że maksymalny rozmiar cięć pielęgnacyjnych to 50%, 60%, 65%, 70%, 75% przyrostu tablicowego),
- ⇒ etaty z poprzedniego planu urządzenia lasu,
- ⇒ zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Wielkość tablicowego bieżącego rocznego przyrostu miąższości w drzewostanach nie objętych planowanym użytkowaniem rębny generowana jest przez program „Taksator”, w ramach tabeli VIIIA.

Tabela 72. Zestawienie powierzchni, miąższości i wskaźników intensywności cięć pielęgnacyjnych

Sposób określenia etatu miąższościowego	Obręb Golejów			Obręb Klimontów			Obręb Kurozwęki			Nadleśnictwo		
	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik intensywności [m ³ /ha]	Etat [m ³] netto	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik intensywności [m ³ /ha]	Etat [m ³] netto	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik intensywności [m ³ /ha]	Etat [m ³] netto	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik intensywności [m ³ /ha]	Etat [m ³] netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wg wskaźników z ostatnich 5 latach	3272,15	44,00	143961	1657,48	34,34	56916	1032,12	44,95	46390	5961,75	41,48	247267
Wg wskaźników z ostatnich 10 lat	6589,88	43,96	289677	3394,48	37,87	128536	2027,17	48,30	97906	12011,53	42,97	516118
Wg 50% przyrostu tablicowego	4330,22	42,32	183240	2111,72	43,27	91380	1392,86	39,14	54520	7834,80	42,01	329140
Wg 60% przyrostu tablicowego	4330,22	50,78	219888	2111,72	51,93	109656	1392,86	46,97	65424	7834,80	50,41	394968
Wg 65% przyrostu tablicowego	4330,22	55,01	238212	2111,72	56,25	118794	1392,86	50,89	70876	7834,80	54,61	427882
Wg 70% przyrostu tablicowego	4330,22	59,24	256536	2111,72	60,58	127932	1392,86	54,80	76328	7834,80	58,81	460796
Wg 75% przyrostu tablicowego	4330,22	63,47	274860	2111,72	64,91	137070	1392,86	58,71	81780	7834,80	63,02	493710
Etat z poprzedniego okresu gospodarczego	6867,70	44,00	302180	3543,73	41,00	145295	2108,76	46,00	97005	12520,19	44,00	544480

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby, TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształcających wspierających przebudowę drzewostanów.

Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego w poszczególnych obrębach i łącznie dla Nadleśnictwa przedstawiono poniżej w tabeli.

Tabela 73. Zestawienie powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego

Kategoria cięć	Powierzchnia [ha]			Nadleśnictwo
	Obręb Golejów	Obręb Klimontów	Obręb Kurozwęki	
1	2	3	4	5
Trzebieże wczesne	873,81	467,97	232,82	1574,60
Trzebieże późne	3456,41	1643,75	1160,04	6260,20
Razem	4330,22	2111,72	1392,86	7834,80

Uwzględniając:

- ↪ wyniki użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie, w okresie ostatnich 5 i 10 lat, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- ↪ spodziewany bieżący przyrost miąższości, wg gatunków panujących, w drzewostanach nie objętych planowanym użytkowaniem rębny (przy założeniu, że maksymalny rozmiar cięć pielęgnacyjnych to 50%, 60%, 65%, 70%, 75% przyrostu tablicowego),
- ↪ etat wg stanu na 01.01.2012 r.,
- ↪ zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego.

Dla określenia orientacyjnej miąższości użytków przedrębnych, proponuje się przyjąć wskaźnik intensywności cięć pielęgnacyjnych na poziomie **50 m³/ha** dla wszystkich trzech obrębów leśnych:

Obręb Golejów – 4330,22 ha, 216511 m³ netto, 270639 m³ brutto,

Obręb Klimontów – 2111,72 ha, 105586 m³ netto, 131982 m³ brutto,

Obręb Kurozwęki – 1392,86 ha, 69643 m³ netto, 87054 m³ brutto.

Przy takiej wielkości wskaźnika stopień wykorzystania przyrostu bieżącego tablicowego w drzewostanach nieobjętych planowanym użytkowaniem rębny przedstawia się następująco: w obrębie Golejów 59%, w obrębie Klimontów 58%, w obrębie Kurozwęki 60%.

Proponowany powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym wynosi w Nadleśnictwie **7834,80 ha** o orientacyjnej miąższości **391740 m³ netto** i **489675 m³ brutto**.

Wielkość tablicowego bieżącego rocznego przyrostu miąższości w drzewostanach nie objętych planowanym użytkowaniem rębny generowana jest w ramach tabeli VIIIA.

Intensywność cięć, przyjęta w obecnym PUL nie osłabi biologicznej odporności drzewostanów, a jedynie poprawi ich stabilność oraz umożliwi w pełnym zakresie realizację zadań pielęgnacyjnych.

Wielkość użytkowania przedrębego w poszczególnych drzewostanach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów oraz stanu sanitarnego lasu w chwili wykonywania zabiegu.

Tabela 74. Zestawienie zbiorcze drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego

Obręb, Nadleśnictwo	Rodzaj cięcia	Powierzchnia [ha] według klas wieku							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Golejów	TW	48,19	825,62	-	-	-	-	-	873,81
	TP	-	99,08	1625,61	1511,48	169,60	45,95	4,69	3456,41
	Razem	48,19	924,70	1625,61	1511,48	169,60	45,95	4,69	4330,22
Klimontów	TW	30,82	437,15	-	-	-	-	-	467,97
	TP	-	36,18	562,86	778,64	257,97	8,10	-	1643,75
	Razem	30,82	473,33	562,86	778,64	257,97	8,10	-	2111,72
Kurozwęki	TW	26,83	195,12	10,87	-	-	-	-	232,82
	TP	-	27,05	296,29	724,28	98,13	14,29	-	1160,04
	Razem	26,83	222,17	307,16	724,28	98,13	14,29	-	1392,86
Nadleśnictwo	TW	105,84	1457,89	10,87	-	-	-	-	1574,60
	TP	-	162,31	2484,76	3014,40	525,70	68,34	4,69	6260,20
	Razem	105,84	1620,20	2495,63	3014,40	525,70	68,34	4,69	7834,80

Tabela 75. Zestawienie leśnictwami etatu użytkowania przedrębego w rozbiu na TW i TP

Leśnictwo	TW	TP	Razem
	ha/m ³ netto		
1	2	3	4
Obręb Golejów			
Golejów	117,26	576,89	694,15
	4007	30425	34432
Wiśniówka	158,65	536,33	694,98
	6011	30722	36733
Szczeka	106,38	387,58	493,96
	3241	19317	22558
Strużki	53,37	365,23	418,60
	1811	18967	20778
Pliskowola	231,66	482,01	713,67
	9419	28496	37915
Sichów	126,38	427,42	553,80
	4821	23588	28409
Łubnice	80,11	680,95	761,06
	2569	33117	35686
Razem obręb Golejów	873,81	3456,41	4330,22
	31879	184632	216511
Obręb Klimontów			
Przejazd	86,98	312,40	399,38
	2306	15782	18088
Karpówka	166,45	598,98	765,43
	5587	32556	38143
Podgóry	66,12	362,05	428,17
	1580	19552	21132
Jaśce	148,42	370,32	518,74
	7482	20741	28223
Razem obręb Klimontów	467,97	1643,75	2111,72
	16955	88631	105586
Obręb Kurozwęki			
Małkowice	72,37	664,49	736,86
	2383	34767	37150
Przyjmy	64,00	177,97	241,97
	2023	10541	12564
Mokre	96,45	317,58	414,03
	1931	17998	19929
Razem obręb Kurozwęki	232,82	1160,04	1392,86
	6337	63306	69643
Ogółem nadleśnictwo	1574,60	6260,20	7834,80
	55171	336569	391740

3.2.2. Opisanie zadań z zakresu użytkowania przedrębego

Zasadniczym celem użytkowania przedrębego jest pielęgnowanie drzewostanów poprzez cięcia o charakterze selekcyjnym, które powinny przyczyniać się do: osiągnięcia dobrej jakości technicznej drewna, zwiększenia odporności drzewostanów na działanie czynników biotycznych i abiotycznych, kształtowania właściwego składu gatunkowego oraz wzmożenia zdolności produkcyjnej siedlisk.

W pewnej grupie drzewostanów z jakością techniczną cięcia w ramach trzebieży będą mieć charakter przekształceniowy (rozdział 5 tej części elaboratu), a ich główną funkcją będzie zapewnienie optymalnych warunków rozwoju wartościowym podrostem i podsadzeniom, bądź stworzenie warunków do zainicjowania odnowienia naturalnego lub jego sztucznego wprowadzenia. W takich sytuacjach cięcia trzebieżowe należy wykonać tak, aby szkody w młodym pokoleniu lasu były jak najmniejsze. Dlatego zrywka drewna powinna odbywać się wzdłuż wyznaczonych wcześniej szlaków zrywkowych.

Wskazania gospodarcze z zakresu użytkowania przedrębne ujęto także w opisie taksacyjnym, podając rodzaj zabiegu (trzebieże wczesne – „TW” lub trzebieże późne – „TP”). Nie zaprojektowano czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny (CP-P).

Realizując użytkowanie przedrębne, należy w pierwszej kolejności obejmować zabiegami drzewostany nadmiernie przegęszczone i o gorszym stanie pielęgnacyjnym.

Zgodnie z zapisami w ZHL (§ 51, pkt. 5) oraz IUL (§ 46), w planowaniu użytków przedrębnych nie projektowano liczby nawrotów trzebieży, pozostawiając to w gestii Nadleśnictwa.

Zgodnie z ustaleniami KZP, potwierdzonymi przez NTG, w drzewostanach starszych klas wieku dla których określono jakość techniczną, a nie objętych planowanym użytkowaniem rębny, zaprojektowano zabieg trzebieży późnej w uzgodnieniu z Nadleśnictwem. Zabiegu nie projektowano w drzewostanach o zwarcu luźnym lub przerywanym, zagęszczeniu luźnym z wyjątkiem trzebieży przekształceniowych.

Zgodnie z wytycznymi Komisji Założeń Planu, sporządzono dodatkowy wykaz drzewostanów jodłowych kwalifikujących się do **trzebieży przerębowej**. W Nadleśnictwie Staszów wytypowano **166,10 ha** takich drzewostanów, w tym: **34,56 ha** w obrębie Golejów i **131,54 ha** w obrębie Kurozwęki. W obrębie Klimontów nie wytypowano drzewostanów do trzebieży przerębowej. Wykazy pododdziałów zamieszczono na końcu niniejszego działu w załącznikach.

3.3. Etat miąższościowy użytków głównych

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej i miąższości grubizny, zaprojektowanej na bieżący okres gospodarczy w ramach użytkowania głównego przedstawiono w, sporządzonych dla poszczególnych obrębów leśnych i łącznie dla całego Nadleśnictwa, tabelach XVII zamieszczonych w części tabelarycznej niniejszego elaboratu (cz. VII) oraz opisów taksacyjnych. Podsumowanie danych z tabel XVII przedstawiono poniżej.

Tabela 76. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania wg kategorii cięć

Kategoria użytkowania	Obręb Golejów		Obręb Klimontów		Obręb Kurozwęki		Nadleśnictwo	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
	m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rębne zaliczone na etat	434624	361614	211901	177825	172746	146225	819271	685664
5% przyrostu miąższości	21731	18084	10595	8887	8637	7312	40963	34283
Rębne niezaliczone na etat	442	360	373	321	80	66	895	747
Razem użytki rębne	456797	380058	222869	187033	181463	153603	861129	720694
Przedrębne	270639	216511	131982	105586	87054	69643	489675	391740
Ogółem	727436	596569	354851	292619	268517	223246	1350804	1112434

W kolejnej tabeli przedstawiono zaprojektowaną do pozyskania miąższość grubizny użytkowania głównego w ramach użytków rębnych i przedrębnych wraz z ich udziałami procentowymi w poszczególnych obrębach leśnych i łącznie w Nadleśnictwie.

Tabela 77. Łączny etat miąższościowy użytkowania głównego

Użytkowanie	Obręby						Nadleśnictwo	
	Golejów		Klimontów		Kurozwęki		Miąższość [m³ brutto] [m³ netto]	[%] [%]
	Miąższość [m³ brutto] [m³ netto]	[%] [%]	Miąższość [m³ brutto] [m³ netto]	[%] [%]	Miąższość [m³ brutto] [m³ netto]	[%] [%]		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rębne	456797	62,80	222869	62,81	181463	67,58	861129	63,75
	380058	63,71	187033	63,92	153603	68,80	720694	64,78
Przedrębne	270639	37,20	131982	37,19	87054	32,42	489675	36,25
	216511	36,29	105586	36,08	69643	31,20	391740	35,22
Razem	727436	100,00	354851	100,00	268517	100,00	1350804	100,00
	596569	100,00	292619	100,00	223246	100,00	1112434	100,00

Z porównania przyjętego etatu użytków głównych z etatem za ubiegły okres gospodarczy i wykonaniem użytkowania w minionym dziesięcioleciu, wynika że nastąpi spadek pozyskania drewna o ok. 3,6% w skali Nadleśnictwa.

Tabela 78. Porównanie przyjętych etatów użytkowania głównego z etatami z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

Obręby	Etat za ubiegły okres gospodarczy 1.01.2012 - 31.12.2021	Wykonanie użytkowania w minionym okresie	Etat przyjęty na okres 1.01.2022 - 31.12.2031
	[m³ netto]		
Golejów	637060	605932,56	596569
Klimontów	292042	298357,11	292619
Kurozwęki	225749	249905,23	223246
Nadleśnictwo	1154851	1154194,90	1112434

Ryc.44. Porównanie przyjętych etatów użytkowania głównego z etatami z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

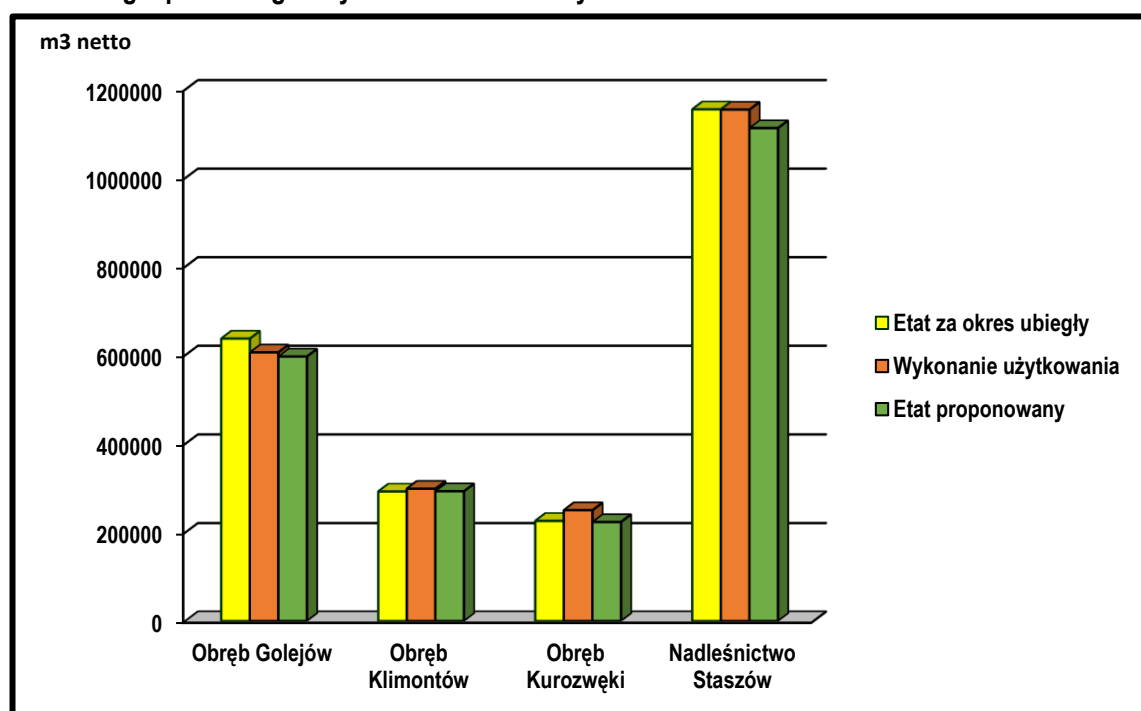

Tabela 79. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

Użytki	Zasoby ogółem (m³ brutto)	Spodziewany przyrost bieżący tablicowy (m³ brutto)	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny (m³ brutto)	Przyjęty etat		Relacja etatów w stosunku do :		
				m³ brutto	m³ netto	Zasobów ogółem	Przyrostu bieżącego spodziewanego tablicowego	Uzyskanego przyrostu bieżącego użytecznego
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb Golejów								
Rębne	-	-	-	456797	380058	17,15	74,37	76,68
Przedrębne	-	-	-	270639	216511	10,16	44,06	45,43
Razem	2663169	614250	595701	727436	596569	27,31	118,43	122,11
Obręb Klimontów								
Rębne	-	-	-	222869	187033	16,77	73,02	63,70
Przedrębne	-	-	-	131982	105586	9,93	43,24	37,73
Razem	1328810	305200	349846	354851	292619	26,70	116,27	101,43
Obręb Kurozwęki								
Rębne	-	-	-	181463	153603	18,08	80,69	64,71
Przedrębne	-	-	-	87054	69643	8,67	38,71	31,04
Razem	1003852	224900	280438	268517	223246	26,75	119,39	95,75
Nadleśnictwo Staszów								
Rębne	-	-	-	861129	720694	17,24	75,25	70,24
Przedrębne	-	-	-	489675	391740	9,80	42,79	39,94
Ogółem	4995831	1144350	1225985	1350804	1112434	27,04	118,04	110,18

Tabela 80. Zestawienie zadań z zakresu użytkowania dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Użytkowanie rębne						Użytkowanie przedrębne		Razem	
		Zal. na etat¹)		Niezal. na etat		Razem		ha	m³ netto	ha	m³ netto
		ha	m³ netto	ha	m³ netto	ha	m³ netto				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Golejów	444,15	65797	-	-	444,15	65797	694,15	34438	1138,30	100235
2.	Wiśniówka	325,96	55824	-	-	325,96	55824	694,98	36731	1020,94	92555
3.	Szczeka	523,71	82420	-	-	523,71	82420	493,96	22557	1017,67	104977
4.	Strużki	346,63	51426	-	67	346,63	51493	418,60	20779	765,23	72272
5.	Pliskowola	144,63	22174	-	57	144,63	22231	713,67	37915	858,30	60146
6.	Sichów	422,43	64005	-	47	422,43	64052	553,80	28408	976,23	92460
7.	Łubnice	266,38	38052	2,18	189	268,56	38241	761,06	35683	1029,62	73924
Obręb Golejów		2473,89	379698	2,18	360	2476,07	380058	4330,22	216511	6806,29	596569
8.	Żyznów	316,22	32456	-	230	316,22	32686	399,38	19969	715,60	52655
9.	Smerdyna	462,98	54089	-	-	462,98	54089	765,43	38271	1228,41	92360
10.	Zawidza	395,34	42691	-	91	395,34	42782	428,17	21409	823,51	64191
11.	Bukowa	326,41	57476	-	-	326,41	57476	518,74	25937	845,15	83413
Obręb Klimontów		1500,95	186712	-	321	1500,95	187033	2111,72	105586	3612,67	292619
12.	Malkowice	436,37	54316	-	-	436,37	54316	736,86	37147	1173,23	91463
13.	Przyjmy	767,39	69343	-	66	767,39	69409	241,97	12564	1009,36	81973
14.	Mokre	205,18	29878	-	-	205,18	29878	414,03	19932	619,21	49810
Obręb Kurozwęki		1408,94	153537	-	66	1408,94	153603	1392,86	69643	2801,80	223246
Nadleśnictwo		5383,78	719947	2,18	747	5385,96	720694	7834,80	391740	13220,76	1112434

¹) Zaliczone na etat – netto z 5% przyrostu

Powierzchnię drzewostanów nieobjętych planowaniem użytkowania głównego (rębnego i przedrębnego) przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 81. Powierzchnia drzewostanów nieobjętych planowaniem użytkowania głównego

Obręb	Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3
Golejów	3366,62	33,09
Klimontów	1773,36	32,92
Kurozwęki	842,76	23,12
Razem	5982,74	31,15

Powierzchnię drzewostanów nieobjętych planowaniem jakichkolwiek wskazań gospodarczych w perspektywie 10-letniej przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 82. Powierzchnia drzewostanów nieobjętych planowaniem wskazań gospodarczych

Obręb	Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3
Golejów	1096,77	10,78
Klimontów	822,18	15,26
Kurozwęki	284,30	7,80
Razem	2203,25	11,47

Przyczyną pozostawienia niektórych drzewostanów bez zaprojektowanych wskazań gospodarczych było:

- położenie w rezerwatach przyrody,
- wyłączenie z użytkowania decyzją nadleśniczego (WZUDN),
- ustanowienie stref ochrony całorocznej ptaków podlegających ochronie gatunkowej,
- zakwalifikowanie do kategorii ochronności „lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody” oprócz WZUDN,
- zwarcie luźne drzewostanu bądź przerywane o zagęszczeniu przerywanym miejscami luźnym,
- trudnodostępność drzewostanów, wg uzgodnień z leśniczymi,
- położenie na wąskich i małych działkach pomiędzy obcą własnością.

Brak planowania jakichkolwiek wskazań gospodarczych w Nadleśnictwie Staszów dotyczy **11,82 % całej powierzchni leśnej** (łącznie z niezalesioną). W obrębie Golejów jest to 11,14 % powierzchni leśnej, w obrębie Klimontów 15,68 %, a w obrębie Kurozwęki 8,06 %.

Grubizna, którą ewentualnie pozyska się na powierzchniach nie objętych planowaniem wskazań gospodarczych, w ramach cięć przygodnych (np. usuwanie drzew posuszowych, złomów, wywrotów lub innych), mieścić się będzie w ramach ogólnego, orientacyjnego etatu miąższościowego.

3.4. Jednostki kontrolne

Zgodnie z protokołem z KZP, wytypowano drzewostany (w ramach oddziału lub pododdziału leśnego) jako jednostki kontrolne z udziałem jodły, a także takie, w których istnieje możliwość osiągnięcia zróżnicowanej struktury pionowej. Lasy te będą w głównej mierze zagospodarowane rębnią stopniową gniazdową (IVa), rębnią stopniową gniazdową udoskonaloną (IVd) oraz rębnią ciągłą (V), natomiast w kilku przypadkach rębniami częściowymi (IIa, IIc) oraz gniazdową częściową (IIIb).

Tworzenie jednostek kontrolnych ma zapewnić w przyszłości odpowiednią dokładność inwentaryzacji przyrostu i zasobów drzewnych oraz ich użytkowanie w sposób zapewniający utrzymanie bądź kształtowanie wielopiętrowej i wielowiekowej struktury drzewostanu.

Łącznie w Nadleśnictwie powierzchnia z wyznaczonymi jednostkami kontrolnymi wynosi **611,00 ha**, co stanowi 3,18% powierzchni drzewostanów, w tym w obrębie Golejów na powierzchni **13,18 ha** (0,13%), w obrębie Kurozwęki na powierzchni **597,82 ha** (16,40%). W obrębie Klimontów jednostek kontrolnych nie wyznaczono.

W ramach jednostek kontrolnych określono fazy rozwojowe drzewostanu, których powierzchnię przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 83. Zestawienie powierzchni jednostek kontrolnych

Faza rozwojowa	Obręby			Nadleśnictwo
	Golejów	Klimontów	Kurozwęki	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Odnowieniowa	-	-	14,82	14,82
Optymalna	11,26	-	161,13	172,39
Terminalna	-	-	413,52	413,52
Przejściowa	1,92	-	8,35	10,27
Ogółem	13,18	-	597,82	611,00

W obecnym planie urządzenia lasu nie przewiduje się odrębnych zasad regulacji użytkowania drzewostanów w jednostkach kontrolnych.

Na mapach cięć wyznaczono kierunki zrywki, (równoznaczne z kierunkami prowadzenia cięć) prostopadłe do granicy transportowej, uwzględniające uwarunkowania terenowe.

4. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Zasadniczym celem hodowlanym w gospodarstwie leśnym jest uzyskanie takich drzewostanów, które przy określonych warunkach przyrodniczo-leśnych zapewnią trwałość lasów, osiągnięcie zakładanego technicznego celu produkcji oraz spełnianie funkcji pozaprodukcyjnych, z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań społeczeństwa.

Wymienione cele wyrażone są w postaci przyjętych dla poszczególnych drzewostanów, dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych, projektowanych składów gatunkowych upraw, z wyszczególnieniem orientacyjnego udziału procentowego poszczególnych gatunków, które skrótowo ujęte są w postaci typów drzewostanów. Wyznaczają one model docelowy drzewostanu, do którego należy dążyć na każdym etapie jego rozwoju.

Podstawą do opracowania zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu były szczegółowe, określone w trakcie terenowych prac urzędzeniowych i uzgodnione z Nadleśnictwem wskazania gospodarcze, które opracowano kameralnie uwzględniając plan cięć użytków rębnych. Pozostają one w pełnej zgodzie z ustaleniami Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej, a także obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu, Instrukcją Urządzania Lasu i innymi przedmiotowymi wytycznymi.

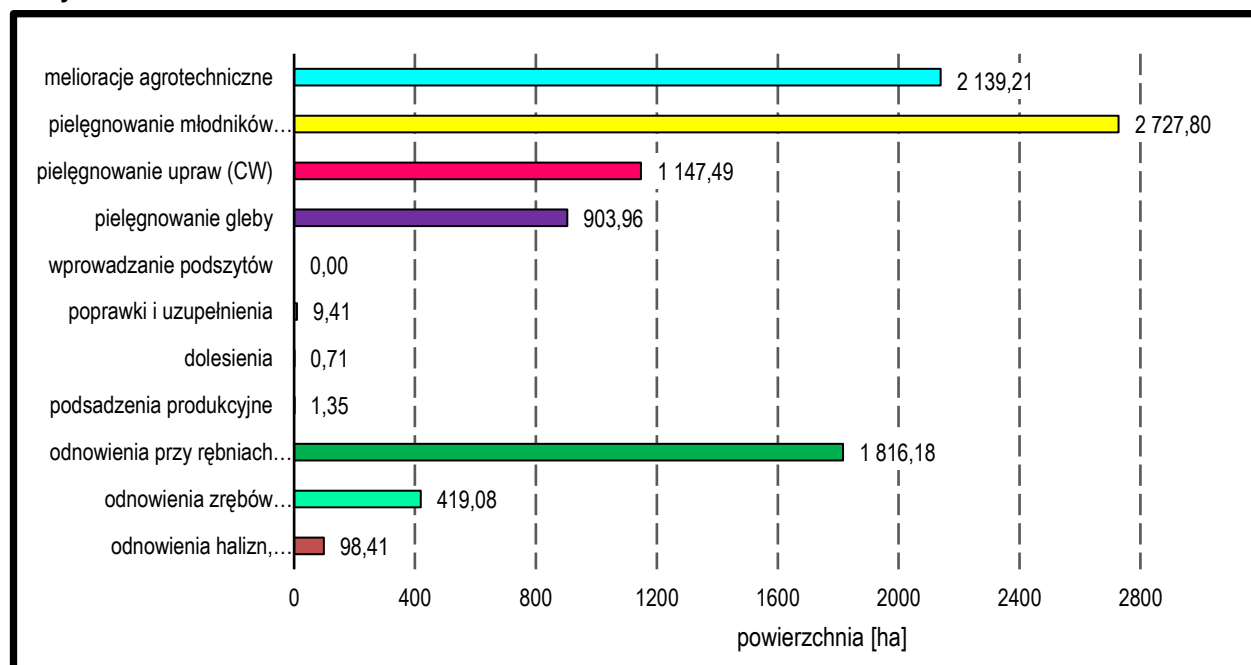
Szczegółowe rozpisanie zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu zawarto we wskazaniach gospodarczych opisów taksacyjnych. Sporządzono także zestawienie zbiorcze, dla poszczególnych obrębów leśnych i Nadleśnictwa łącznie (tabele XVIII), które zamieszczono w części tabelarycznej elaboratu oraz opisów taksacyjnych i planów zagospodarowania lasu. Sporządzono również szczegółowe wykazy projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu dla poszczególnych obrębów leśnych i leśnictw.

Zaplanowany rozmiar prac na bieżący okres gospodarczy przedstawiono w tabeli i diagramie poniżej.

Tabela 84. Rozmiar prac z zakresu hodowli lasu w Nadleśnictwie Staszów

Rodzaj czynności gospodarczej		Obręb			Nadleśnictwo	
		Golejów	Klimontów	Kurozwęki		
		Powierzchnia [ha]				
1		2	3	4	5	
1. Odnowienia i zalesienia otwarte		382,48	68,95	66,06	517,49	
w tym:	- halizny, płazowiny, zręby	73,91	5,01	19,49	98,41	
	- zręby projektowane	308,57	63,94	46,57	419,08	
	- grunty nieleśne	-	-	-	-	
2. Odnowienia pod osłoną		902,60	585,84	329,80	1818,24	
w tym:	- przy rębniach złożonych	902,09	585,84	328,25	1816,18	
	- podsadzenia produkcyjne	-	-	1,35	1,35	
	- dolesienia	0,51	-	0,20	0,71	
3. Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących		0,33	7,96	1,12	9,41	
4. Wprowadzanie podszytów		-	-	-	-	
5. Pielęgnowanie razem		2390,91	1433,33	955,01	4779,25	
w tym:	- upraw	- pielęgnowanie gleby	470,29	286,23	147,44	903,96
		- czyszczenia wczesne (CW)	554,04	376,56	216,89	1147,49
	- pielęgnowanie młodników (CP)	1366,58	770,54	590,68	2727,80	
6. Melioracje		1140,14	634,45	364,62	2139,21	
w tym:	- agrotechniczne	1140,14	634,45	364,62	2139,21	
	- wodne	-	-	-	-	
	- nawożenie	-	-	-	-	

Ryc.45. Rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu w Nadleśnictwie Staszów

W ogólnej powierzchni odnowień i zalesień otwartych wynoszącej 517,49 ha, zaprojektowano zręby na powierzchni 419,08 ha, co stanowi aż 81% wszystkich odnowień na powierzchni otwartej. Większość zrębów zupełnych zaprojektowano w obrębie Golejów, gdzie zaplanowano 74% ich powierzchni.

Płazowina występuje tylko w obrębie Golejów, w pododdziale **432 t**, gdzie zaprojektowano odnowienie na powierzchni 2,18 ha. Halizn nie zinwentaryzowano.

Nadleśnictwo nie posiada obecnie użytków rolnych do zalesienia.

W powierzchni odnowienia przy rębniach złożonych wynoszącej 1816,18 ha znajdują się odnowienia: przy rębniach złożonych – 1666,69 ha, w drzewostanach w KO bez rębni – 19,36 ha, w KDO bez rębni – 49,57 ha oraz w młodnikach po rębni złożonej – 80,56 ha.

Dolesienia luk zaprojektowano tylko tam gdzie istnieje szansa na ich wyprowadzenie, zajmują jednak marginalną powierzchnię.

Podsadzenia produkcyjne, zaprojektowano jedynie w obrębie Kurozwęki na powierzchni 1,35 ha.

Poprawki i uzupełnienia zaprojektowano w istniejących uprawach. W uprawach nowo projektowanych, zarówno podosłonowych, jak i na powierzchniach otwartych, nie projektowano poprawek. Będą one wykonywane w trakcie bieżącej realizacji PUL, w miarę zaistniałych potrzeb.

Nie zaplanowano wprowadzania podszytów.

Pielęgnowanie gleby zaprojektowano w istniejących uprawach otwartych i podosłonowych, w których konieczność takiego zabiegu stwierdzono podczas prac taksacyjnych.

W uprawach nowo projektowanych, zarówno na powierzchniach otwartych, jak i pod osłoną nie projektowano pielęgnacji gleby. Wyjątek stanowią zaewidencjonowane zręby wg stanu na 01.01.2022 r.

Do czyszczeń wczesnych przeznaczono powierzchnie istniejących upraw na powierzchni otwartej, jak i pod osłoną drzewostanu na powierzchni zredukowanej.

Podobnie jak w przypadku pielęgnowania gleby dla nowo projektowanych odnowień nie planowano czyszczeń wczesnych. Zadania z zakresu pielęgnowania nowozakładanych upraw będą wykonywane w trakcie bieżącej realizacji PUL, w miarę zaistniałych potrzeb hodowlanych.

Czyszczenia późne przewidziano w istniejących młodnikach, a także w podrościach oraz w uprawach, które w drugiej części okresu gospodarczego osiągną status młodnika.

Melioracje agrotechniczne projektowano na wszystkich powierzchniach przewidzianych do odnowień z pominięciem jedynie tych powierzchni, gdzie zabieg ten był już wykonany.

Wszystkie zabiegi pielęgnacyjne w wykazie hodowli ujęto jednorazowo, jednak wykonywać należy je zgodnie z potrzebami pielęgnacyjnymi, nawet kilkakrotnie.

W odnowieniach należy wykorzystywać, w miarę możliwości, istniejące naloty i podrosty pochodzące z odnowienia naturalnego o odpowiednim składzie gatunkowym. Tam gdzie to możliwe należy dążyć do uzyskania odnowienia naturalnego.

W uzgodnieniu z Nadleśnictwem zaprojektowano odnowienia naturalne w ramach rębni zupełnych i złożonych. Zestawienie zbiorcze powierzchni w obrębach leśnych i Nadleśnictwie przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 85. Zestawienie powierzchni projektowanych odnowień naturalnych w Nadleśnictwie

Odnowienie Naturalne	Obręby			Nadleśnictwo
	Golejów	Klimontów	Kurozwęki	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Odnowienie w ramach rębni zupełnej (ODN-ZRBN)	115,31	3,24	5,79	124,34
Odnowienie w ramach rębni złożonej (ODN-ZŁOŻN)	138,71	67,41	33,32	239,44
Ogółem	254,02	70,65	39,11	363,78

W Nadleśnictwie Staszów zaprojektowano odnowienia naturalne łącznie na powierzchni **363,78 ha**, w tym: w obrębie Golejów na **254,02 ha**, w obrębie Klimontów na **70,65 ha** i w obrębie Kurozwęki na **39,11 ha**. Odnowienia te zostały zakodowane w polu „informacje różne” jako „ODN-ZRBN” i „ODN-ZŁOŻN”. Wykaz pododdziałów zamieszczono w tabelach znajdujących się w załączniku na końcu niniejszego rozdziału.

Wskazane jest też, dla wzbogacenia różnorodności gatunkowej, wprowadzanie tam gdzie to możliwe gatunków nie występujących w typach drzewostanów, a dobrze rosnących na danych siedliskach. Dotyczy to także gatunków drzew owocowych, jagodowych i miododajnych, które mogą być bazą pokarmową dla ptaków lub stanowić pożytek dla pszczół. Należy także pozostawić w stanie nienaruszonym istniejące bagienka i naturalne oczka wodne.

Tabela 86. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Prace odnowieniowe						Zalesie- nia	Pielęgnowanie lasu			Melior. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzup. istn.		Piel. gleby	CW	CP	
		halizny	zręby	złożone	II p	luki						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Golejów	8,65	33,02	187,61	-	-	-	-	66,99	61,50	133,65	197,51
2.	Wiśniówka	10,45	61,01	128,66	-	0,35	0,33	-	69,64	60,37	263,12	180,03
3.	Szczeka	7,87	57,01	173,47	-	0,16	-	-	69,49	108,61	228,36	219,80
4.	Strużki	24,46	63,20	105,48	-	-	-	-	77,30	82,29	253,31	154,71
5.	Pliskowola	5,56	21,03	51,80	-	-	-	-	33,32	41,61	169,30	72,83
6.	Sichów	7,98	35,81	148,02	-	-	-	-	77,99	104,23	151,67	175,12
7.	Łubnice	8,94	37,49	107,05	-	-	-	-	75,56	95,43	167,17	140,14
8.	Żyznów	-	-	98,82	-	-	1,77	-	60,38	90,50	241,89	98,82
9.	Smerdyna	-	28,63	177,35	-	-	5,46	-	94,52	118,39	247,25	202,83
10.	Zawidza	-	4,78	158,22	-	-	0,38	-	71,74	94,99	134,22	153,25
11.	Bukowa	5,01	30,53	151,45	-	-	0,35	-	59,59	72,68	147,18	179,55
12.	Malkowice	17,59	19,90	129,32	-	-	0,80	-	76,23	94,65	160,51	141,43
13.	Przyjmy	-	-	117,12	0,85	0,20	0,25	-	31,94	71,82	314,53	114,67
14.	Mokre	1,90	26,67	81,81	0,50	-	0,07	-	39,27	50,42	115,64	108,52
Nadleśnictwo		98,41	419,08	1816,18	1,35	0,71	9,41	-	903,96	1147,49	2727,80	2139,21

Podczas taksacji lasu zinwentaryzowano istniejące naloty. Łączna powierzchnia nalotów w Nadleśnictwie wyliczona ze stopnia pokrycia (pow. zredukowana) wynosi **83,30 ha**, w tym: **16,55 ha** w obrębie Golejów, **29,66 ha** w obrębie Klimontów i **37,09 ha** w obrębie Kurozwęki. Wykaz pododdziałów ze skróconym opisem nalotu przedstawiono w tabeli na końcu niniejszego działu w załącznikach.

5. Przebudowa drzewostanów

Przebudowę drzewostanów niezgodnych z celami gospodarki leśnej zaprojektowano według wytycznych protokołu z KZP, w ramach **przebudowy pełnej** z podziałem na:

- intensywną - realizowaną poprzez użytkowanie rębne, zaprojektowaną w drzewostanach o składzie gatunkowym niezgodnym z TD;
- stopniową - realizowaną poprzez trzebieże w drzewostanach z jakością techniczną o składzie gatunkowym niezgodnym z TD.

Tabela 87. Formy przebudowy

Przebudowa	Obręby			Nadleśnictwo
	Golejów	Klimontów	Kurozwęki	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Intensywna	350,73	127,14	146,38	624,25
Stopniowa	51,35	46,90	43,03	141,28
Ogółem	402,08	174,04	189,41	765,53

Wykazy drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy (wzory nr 3 wg IUL), sporządzone dla obrębów leśnych zgodnie z możliwościami programu „Taksator”, zawierają drzewostany kategorii: A – do pilnej przebudowy pełnej i kategorii B – do stopniowej przebudowy pełnej. Wzory nr 3 zamieszczono w części tabelarycznej elaboratu, a także planów zagospodarowania lasu i wykazów projektowanych cięć rębnych.

6. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu

Szczegółową ocenę stanu zdrowotnego lasów Nadleśnictwa Staszów, z perspektywy okresu obowiązywania PUL na lata 2012-2021 przedstawiono w części II elaboratu – w referatach Nadleśniczego i kierownika Zespołu Ochrony Lasu. Natomiast informacje odnośnie stanu uszkodzenia drzewostanów, bazujące na danych z taksacji drzewostanów wykonanej w ramach VI rewizji urzędzeniowej, podano w części I elaboratu (podrozdział 5.5). Z kolei „Program Ochrony Przyrody” (część IV elaboratu) podaje opis tak istotnych czynników decydujących o jakości środowiska leśnego, jak stan czystości powietrza, stosunki wodne a także różnego rodzaju zagrożenia. Zawiera także kierunkowe wytyczne do organizacji i wykonywania prac leśnych, a także prezentowania walorów przyrodniczych społeczeństwu oraz formułuje zadania ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych.

Powyższe źródła pozwalają stwierdzić, że stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Staszów jest dobry. Do utrzymania właściwej higieny lasu i biologicznej jego odporności w najbliższym okresie potrzeba konsekwentnej realizacji czynności ochronnych i gospodarczych przewidzianych przez „Instrukcję Ochrony Lasu” oraz zadań z ochrony lasu i przyjętych kierunków działania nakreślonych w referacie Kierownika ZOL.

Aby utrzymać dobrą kondycję lasu, konieczne jest monitorowanie i raportowanie zagrożeń ze strony czynników szkodliwych. W ocenie potencjalnych zagrożeń, które mogą wystąpić w najbliższym dziesięcioleciu ważna jest dokładna analiza zjawisk jakie miały miejsce w przeszłości i wyciągnięcie właściwych wniosków.

Podstawowe zadania w zakresie ochrony to:

1) w dziale hodowli:

- przestrzeganie regionalizacji przy produkcji materiału sadzeniowego, zawartej w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U.z 2015 r. poz. 1425);
- realizacja ustaleń zawartych w „Programie zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych w Polsce na lata 2011-2035”;
- na odnawianych powierzchniach, maksymalne wykorzystywanie mozaikowości siedlisk, stwarzające możliwość wzbogacenia i urozmaicenia ekosystemów leśnych;
- na gruntach porolnych, wykorzystywanie wartościowych samosiewów drzew i krzewów, jako bardziej odpornych na choroby grzybowe;
- pozostawianie na gruntach odnawianych występujących naturalnych oczek wodnych, bagienek oraz cieków wraz z istniejącą roślinnością, jako ostoji życia biologicznego i ważnych elementów krajobrazu;
- stosowanie przelegiwania świeżych zrębów sosnowych zagrożonych wzmożonym występowaniem szeliniaka i smolika znaczonego;
- w zabezpieczaniu założonych upraw preferowanie metod niechemicznych tj. wykładanie pułapek, kopanie dołków chwytnych, rowków izolacyjnych, grodzenie, usuwanie drzewek chorych i porażonych;
- preferowanie w czyszczeniach domieszek gatunków biocenotycznych;

2) w dziale użytkowania przedrębnego:

- stosowanie cięć selekcyjnych, zmierzających do nierównomiernego rozmieszczenia drzew dorodnych, tworząc tym samym strukturę przestrzenną drzewostanów, charakteryzującą się istnieniem biogrup drzew;
- wywożenie z lasu na bieżąco drewna pochodzącego z cięć pielęgnacyjnych celem utrzymania właściwego stanu sanitarnego drzewostanów w drzewostanach zagrożonych żerem *kornika ostrozębnego* usuwanie na bieżąco pozostałych po wyrobie drewna gałęzi i wierzchołków;
- pozostawianie drzew dziuplastych podczas prowadzonych cięć, jako schronienia i miejsca rozrodu pożytecznego ptactwa leśnego;
- w drzewostanach młodszych i średnich klas wieku prowadzenie cięć o charakterze selekcji pozytywnej
- w drzewostanach zdrowych, nie zagrożonych pożarem, występowaniem grzybów patogenicznych i szkodliwych owadów, pozostawianie drobnych gałęzi i posuszu jałowego w celu powstrzymania procesów degradacyjnych gleb leśnych i przyspieszenia obiegu materii;
- kształtowanie tzw. stref ekotonu wzdłuż ważniejszych dróg publicznych oraz na granicy cenoz (pole - las, woda - las, tereny zurbanizowane - las) wg wytycznych opublikowanych pismem Dyrektora RDLP znak ZG.7013.2.2018 z dnia 06.02.2018 r.

3) w dziale użytkowania rębego:

- pozostawienie na etapie wykonawstwa, po wykonaniu zrębów zupełnych i cięć uprzątających po rębniach złożonych, przynajmniej 5%, a dla siedlisk przyrodniczych 10% drzew w formie grup i kęp, łącznie z warstwą podszytową, jako miejsc bytowania różnych organizmów roślinnych i zwierzęcych, decydujących o bogactwie i procesach samoregulacji w przyrodzie;
- zachowanie właściwych nawrotów cięć oraz przestrzeganie zasady wkraczania na następny pas zrębowy jeżeli na poprzednim nastąpiło trwałe odnowienie;
- unikanie wykonywania zrębów w okresie letnim, tj. w okresie rozrodu szkodników owadzych, ewentualnie wywożenie na bieżąco drewna wyrobionego latem, a w drzewostanach zagrożonych żerem *kornika ostrozębnego* usuwanie na bieżąco pozostałych po wyrobie drewna gałęzi i wierzchołków;
- kształtowanie tzw. stref ekotonu wzdłuż ważniejszych dróg publicznych oraz na granicy cenoz (pole - las, woda - las, tereny zurbanizowane - las) wg wytycznych opublikowanych pismem Dyrektora RDLP znak ZG.7013.2.2018 z dnia 06.02.2018 r., a także w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych;

4) w dziale czynności głównych, czysto ochronnych, przewidzianych Instrukcją Ochrony Lasu, a także wynikających z opracowanej przez Zespół Ochrony Lasu w Radomiu „Prognozy zagrożenia oraz kierunkowych zadań z ochrony lasu na następne 10-lecie (2022 - 2031)” :

- stosowanie opracowanej przez IBL metodyki integrowanej ochrony drzewostanów iglastych i liściastych;
- kontrola i monitorowanie występowania szkodników pierwotnych (foliofagi) w tym aktualizowanie partii kontrolnych do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny, aktualizowanie ognisk gradacyjnych, przeprowadzanie kontroli występowania brudnicy mniszki i strzygoni choinówki, a także rejestrowanie wzmożonego pojawienia się innych szkodliwych owadów w tym zwłók jodłowych;

- kontrola i monitorowanie występowania szkodników wtórnych (kambiofagi), w szczególności *kornika ostrożnego*, a także przyplaszczka granatka, kornika sześciózębego i cetyńca występujących na drzewostanach sosnowych, korników jodłowych oraz kornika drukarza w drzewostanach świerkowych;
- kontrola występowania szkodników korzeni, poprzez obserwację obecności pędraków w glebie oraz przebiegu rójki chrabąszczy, pozwalające na uzyskanie informacji o zagrożeniu;
- terminowe wykładanie pułapek tradycyjnych i feromonowych oraz staranne ich monitorowanie; materiał zasiedlony – pułapki jak i opanowane drzewka powinny zostać usunięte i spalone;
- ograniczenie stosowania dopuszczonych aktualnie do użycia insektycydów tylko do drzewostanów, w których owady mogą spowodować istotne szkody gospodarcze;
- stosowanie dostępnych metod ochrony upraw i młodników oraz pozostałych drzewostanów
- przed ssakami roślinożernymi: zwierzyną łowną (grodzenia, zabezpieczanie
- chemiczne, zakładanie osłonek, wykładanie drzew zgryzowych i inne) oraz bobrem;
- monitorowanie zagrożenia infekcjami powodowanymi przez grzyby patogeniczne, m.in. hubę korzeni, opieńkową zgniliznę korzeni, grzyby osutkowe na uprawach sosnowych, mączniaka dębu, a także inne czynniki chorobotwórcze;
- obserwacja drzewostanów porażonych przez jemiolę, a w przypadku opanowania drzewa w stopniu silnym należy usuwać je w ramach cięć sanitarnych. W przypadku opanowania przez jemiolę drzew w całym drzewostanie w stopniu zagrażającym jego trwałości należy wykonać zrąb sanitarny. W drzewostanach niezagrażonych przez jemiolę również należy usuwać w ramach prowadzonych cięć pielęgnacyjnych drzewa przez nią zasiedlone nawet w niewielkim stopniu, by nie stanowiła materiału rozmnożeniowego. Wymienione czynności starać się wykonać w ramach zaplanowanych zabiegów w Planie Urządzenia Lasu. Należy prowadzić wzmożone działania informacyjne, mające na celu uświadomienie społeczeństwa o przyczynach konieczności i zasadności podejmowanych działań, zmierzających do ograniczenia rozprzestrzeniania się patogena;
- bieżące usuwanie wydzielającego się posuszu czynnego, a także części wywrotów i złomów (potencjalna wylęgarnia szkodników wtórnych) w ramach użytkowania przygodnego rębego i przedrębego.
- stosowanie dostępnych metod ochrony upraw i młodników oraz pozostałych drzewostanów przed ssakami roślinożernymi: zwierzyną łowną (grodzenia, zabezpieczanie chemiczne, zakładanie osłonek, wykładanie drzew zgryzowych i inne) oraz bobrem;
- rejestracja uszkodzeń lasu powodowanych przez czynniki abiotyczne i antropogeniczne na kartach sygnalizacyjnych i ewidencyjnych zgodnie z obowiązującą IOL.

Nadleśnictwo powinno eliminować organizmy szkodliwe zagrażające trwałości lasów, działając w oparciu o zasady przedstawione w Art.10 pkt.1 ustawy o lasach.

Zagadnienia z zakresu ochrony lasu przedstawione zostały na **mapie przeglądowej ochrony lasu w skali 1 : 25 000**.